

Karcsai Általános Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAM
2019

PEDAGÓGIAI PROGRAM

TARTALOM

BEVEZETÉS	3
PEDAGÓGIAI PROGRAM	1
TARTALOM.....	2
AZ ISKOLA JELLEMZŐI.....	5
<i>Környezeti tényezők</i>	6
1. NEVELÉSI PROGRAM	7
1.1 A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	7
1.1.1 <i>Nevelő-oktató munkánk alapelveit kialakító értékek</i>	7
1.1.2 <i>Az iskola képzési rendje és feladatai</i>	10
1.1.3 <i>Iskolánkban folyó nevelő-oktató munka eszköz - és eljárásrendszere</i>	11
1.2 ISKOLÁNK KIEMELT PEDAGÓGIAI TERÜLETEI ÉS A KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE	11
1.2.1 <i>Anyanyelvi nevelés</i>	12
1.2.2 <i>A német nyelv oktatása (Idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése)</i>	12
1.2.3 <i>Matematika oktatása (Matematikai kompetenciák fejlesztése)</i>	13
1.2.4 <i>Informatika oktatása (Digitális kompetencia fejlesztése)</i>	13
1.2.5 <i>Művészeti nevelés (Esztétikai és művészeti kompetenciák fejlesztése)</i>	14
1.2.6 <i>Környezeti és egészségnevelés (Egészséges és környezettudatos életvitel)</i>	14
1.2.7 <i>Testnevelés (Mozgáskultúra, egészséges életmód)</i>	15
1.3 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	15
1.4 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	17
1.5 A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	20
1.5.1 <i>Sajátos nevelési igényű tanulók</i>	20
1.5.2 <i>A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségeket enyhítő tevékenységek</i>	21
1.5.3 <i>A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik</i>	21
1.5.4 <i>A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek</i>	22
1.6. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELMEML KAPCSOLATOS FELADATOK	23
1.7 A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	24
1.8 A SZÜLŐ, TANULÓ ÉS PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	25
1.9 AZ ISKOLA VEZETÉSÉNEK ÉS KÖZÖSSÉGEINEK KÜLSŐ KAPCSOLATAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSE ISKOLÁN KÍVÜLI INTÉZMÉNYEKSEL	27
1.10 AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI ÉS A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK	27
1.11. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI	29
1.12 A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI	30
1.13. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI	33
1.14 A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES, NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK	44
1./A EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM	44
1. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS CÉLKITŰZÉSEK, FELADATOK	44
2. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM SEGÍTŐI	46
3. TEVÉKENYSÉGI TERÜLETEK:	46
4. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA, HOGY A TANULÓK	49
I./B KÖRNYEZETI NEVELÉS	50
1. ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK:	50
2. KONKRÉT CÉLOK ÉS FELADATOK:	51
3. MEGVALÓSÍTÁS MUNKAFORMÁI, MÓDSZEREI, ESZKÖZEI	52
3. ISKOLÁNK TAGJAINAK, PARTNEREINEK FELADATA ÉS SZEREPEKÖRE A KÖRNYEZET- ÉS EGÉSZSÉGVÉDELMEML	54
4. A TANTÁRGYI KONCENTRÁCIÓ LEHETŐSÉGEI	55
5. KÖRNYEZETVÉDELMI NAPOK, VILÁGNAPOK	57
2. HELYI TANTERV	57
2.1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE	57

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2.2. AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK, KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK, EZEK ÓRASZÁMAI, AZ ELŐÍRT TANANYAG ÉS KÖVETELMÉNYEK	59
2.3. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANESZKÖZÖK ÉS TANULMÁNYI SEGÉDLETEK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	62
2.4. A NAT-BAN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA.....	63
2.5. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS.....	65
2.6. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI.....	65
2.7. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI.....	66
2.8. AZ OTTHONI (NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT HÁZI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA	69
2.9. A TANULÓI MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM ÉRTÉKELÉSE	70
2.8. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI	74
2.9. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK	75
2.10. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI ÉS EGÉSZSÉGNEVELÉSI ELVEI	76
2.11. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	84
3. EGYÉB INTÉZKEDÉSEK	85
3.1 A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGI IDEJE	85
3.2 A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA	85
3.3 A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA.....	86
3.4 A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA	86
3.5 A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK.....	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.
4. PEDAGÓGIAI PROGRAM KIEGÉSZÍTÉSE	89
ENYHE ÉRTELMI FOGYATÉKOS TANULÓK ÁLTALÁNOS ISKOLAI KÖVETELMÉNYEI.....	89
Elvárható követelmények anyanyelvből 2. évfolyam végén	89
Elvárható követelmények anyanyelvből 4. évfolyam végén	89
Elvárható követelmények anyanyelvből 6. évfolyam végén	90
Elvárható követelmények anyanyelvből 8. évfolyam végén	91
Elvárható követelmények idegen nyelv 7. évfolyam végén	91
Elvárható követelmények idegen nyelv 8. évfolyam végén	92
Elvárható követelmények matematikából 2. évfolyam végén.....	92
Elvárható követelmények matematikából 4. évfolyam végén.....	93
Elvárható követelmények matematikából a 6. évfolyam végén.....	93
Elvárható követelmények matematikából 8. évfolyam végén.....	94
Elvárható követelmények informatikából 8. évfolyam	95
Elvárható követelmények környezetismeret 2. évfolyam végére	96
Elvárható követelmények környezetismeret 4. évfolyam végére	96
Elvárható követelmények történelem 6. évfolyam végére	97
Elvárható követelmények történelem 8. évfolyam végére	98
Elvárható követelmények természetismeret 6. évfolyam végére	99
Elvárható követelmények biológia 8. évfolyam végére.....	100
Elvárható követelmények fizika 8. évfolyam végére	100
Elvárható követelmények kémia 8. évfolyam végére.....	101
Elvárható követelmények ének 2. évfolyam végére.....	101
Elvárható követelmények 8. évfolyam végére	102
Elvárható követelmények rajz 2. évfolyam végére.....	102
Elvárható követelmények rajz 4. évfolyam végére.....	102
Elvárható követelmények 6. évfolyam végére	103
Elvárható követelmények 8. évfolyam végére	103
Elvárható követelmények technika 4. évfolyam végére.....	104
Elvárható követelmények technika 6. évfolyam végére.....	104
Elvárható követelmények technika 8. évfolyam végére.....	104
Elvárható követelmények testnevelés 2. évfolyam végére.....	105
Elvárható követelmények testnevelés 4. évfolyam végére.....	105
Elvárható követelmények testnevelés 6. évfolyam végére.....	105
Elvárható követelmények testnevelés 8. évfolyam végére.....	106

PEDAGÓGIAI PROGRAM

BEVEZETÉS

Pedagógiai programunk az iskola pedagógiai stratégiai terve, amely hosszú illetve középtávra határozza meg az iskolában folyó nevelés-oktatás rendszerét: céljait, feladatait és tevékenységeit, ebből következően az iskola szakmai önmeghatározásának dokumentuma, egyben szakmai autonómiájának biztosítója is.

A pedagógiai programban, mint stratégiai tervben foglaltak akkor valósíthatók meg, ha ahhoz kapcsolódva:

- évente meg vannak határozva az aktuális célok és
- az ehhez kapcsolódó feladatok teljesülnek.

Megvalósításának feltétele az iskola éves, rövid távú pedagógiai célokat és feladatokat is tartalmazó munkatervének elkészítése és végrehajtása, valamint értékelése.

A pedagógiai program magában foglalja:

- a nevelési programot,
- a helyi tantervet

Pedagógiai programunk újabb felülvizsgálata és átdolgozása a törvényi változások és az intézmény átszervezése miatt vált szükségessé.

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

„Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy

felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsa bennünket a jól

végzett munka örömeire és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa

szeretni amit csinálunk és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk

csinálni." (Szentgyörgyi A.)

Szentgyörgyi Albert gondolata hűen fejezi ki pedagógiai hitvallásunkat.

Iskolánk Karcsa község egyetlen oktatási intézménye. Az iskola épülete és környezete megfelel a XXI. század követelményeinek. A megfelelő infrastruktúrával rendelkező, kényelmes elhelyezést biztosító épület alkalmas mind az általános iskolai oktatás végzésére. Az utóbbi évek társadalmi-gazdasági változásai egyaránt nagy erőpróba elé állították, állítják

PEDAGÓGIAI PROGRAM

az oktatási ágazat résztvevőit és képviselőit. Míg a tanulólétszám folyamatosan csökken, addig a pedagógusok munkája egyre nehezebb, terhelésük egyre nő. A világ felgyorsult, így nekünk pedagógusoknak is igyekeznünk kell ezzel lépést tartani. Meg kell újítani módszereinket, szakmai ismereteinket. Tudnunk kell követni, sőt alkalmazni a rendkívül gyakori jogszabályi változásokat. Egyre több feladatot kell átvállalnia az iskolának és olyan egyetemes emberi értékeket kell közvetítenie diákjai és szüleik felé is, melyek segítenek eligazodni a mai rohanó világban.

A Karcsai Általános Iskola a köznevelési törvényben meghatározottak érvényesítése mellett értékes hagyományaira építve, széles tevékenységkínálattal, a gyerekek sokoldalú fejlesztésével és a fenntarthatóság pedagógiájának felhasználásával törekszik a kor kihívásainak megfelelni.

Olyan iskolát szeretnénk:

- ahová a gyerekek szívesen járnak, mert megértő, motiváló és szerető légkör veszi körül őket,
- ahol a természetes gyermeki kíváncsiságot megőrizve, az életkori sajátosságaiknak megfelelő módszerekkel tanulhatnak a diákok,
- ahol a széleskörű tevékenységkínálat segítségével a gyerekek képességei sokoldalúan fejlődhetnek, és a tanulás motivációs alapja a sikerélmény,
- ahová mindezekért a szülők szívesen hozzák gyermekeiket,
- ahol a tantestület minden tagja fontosnak érzi magát, megtalálja azt a tevékenységet, amelyhez a legjobban ért és alkotói szabadsága kibontakozhat,
- amelyik rugalmasan képes alkalmazkodni a társadalmi elvárásokhoz, a fenntartó, a működtető, a szülők és a tanulók igényeihez.

AZ ISKOLA JELLEMZŐI

Az intézmény neve:	Karcsai Általános Iskola
OM azonosítója:	029184
Az intézmény székhelye:	3963 Karcsa, Szabadság utca 9. Telefon: 47/342-007, 47/542-010
E-mail címe:	iskkarcsa@gmail.com www.karcsasuli.gportal.hu
Az intézmény fenntartója:	Sárospataki Tankerületi Központ 3950 Sárospatak, Kossuth utca 44.
Működési területe:	Karcsa község közigazgatási területe

Alaptevékenységei:

- Általános műveltséget megalapozó alapfokú nevelés és oktatás, ennek keretében a tanulók felkészítése az alapfokú iskolai végzettség megszerzésére, a továbbtanulásra.
- Sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása.
- A tanulók érdeklődése, igénye szerint nem kötelező (választható) tanórai foglalkozásokat szervez, felzárkóztatás, fejlesztés, tehetséggondozás.
- A tanulók részére napközi otthonos és tanulószobai foglalkozások biztosítása.
- Iskolai könyvtár.
- Kulturális, egyéb szabadidős és egészségnevelési feladatok ellátása.
- Diáksporttal kapcsolatos feladatok ellátása.

Az intézmény vezetője: a fenntartó által nyilvános pályázat útján határozott időre kinevezett intézményvezető

Környezeti tényezők

Lakóhelyünk, Karcsa község a Bodroghöz szívében helyezkedik el. A kistérség a leghátrányosabb kistérségek egyike. A település lakóinak száma 1900 fő, folyamatosan csökken. Szociokulturális hátterét a sokszínűség jellemezi. Egyre növekszik a különbség a társadalom különböző rétegei között. A legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat. Az utóbbi években növekedett a halmozottan hátrányos helyzetű családok száma. A nehezebb körülmények között élők, a szociálisan rászorulóknak élethelyzetükből adódóan több támogatást, felzárkóztatást, fejlesztést igényelnek.

Tárgyi feltételek

Tárgyi feltételeink folyamatosan javulnak, intézményi, tankerületi és központi pályázati forrásokból. Az évenkénti felújításokkal hosszútávon biztosítható a tanulók igényes, otthonos elhelyezése. Nyolc tanteremünk mellett két szaktanteremben folyik az oktatás. Az informatika terem és a tornaterem megfelel az oktatás elvárásainak. Az intézmény IKT eszközei folyamatosan gyarapodnak. A KRETA rendszer használata kötelező, ehhez minden pedagógus kapott laptopot. Sportudvarunk felújításra került, játszóudvarunkra két játszótéri elemet az iskolai alapítvány támogatásával sikerült telepíteni. Az iskola berendezései és taneszközei folyamatosan megújulnak, bővülnek. Minden osztályban van digitális tábla. Iskolánk alapítványának támogatásával egy tankönyvkiadó kialakítására került sor, melyet tanítási órákon és azon kívül is lehetősége van mindenkinek használni. Az internet elérése érdekében a szolgáltató sávszélesítést végzett, központi pályázati forrásból kiépítették a Wifi hálózatot.

Személyi feltételek

Tantestület

Iskolánk tantestülete 15 főből áll. Szakos ellátottságunk nem teljes. Tantestületünk tagjai közül egyre több a fiatal, pályakezdő kolléga. A pedagógus továbbképzési rendszer lehetőségeit kihasználva többen szereztek olyan speciális ismereteket, képzettséget, melyek a részcelkitűzések, az iskolára jellemző egyedi feladatok megoldásában segítik intézményünket.

Tanulói adatok

Tanulói létszámunk folyamatosan csökken, 130 fő körül mozog. Egyre nagyobb arányt képviselnek a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1 Nevelő-oktató munkánk alapelveit kialakító értékek

A nevelési program átdolgozása előtt - az alapelvek meghatározásához - tantestületünk összegyűjtötte azokat a legfontosabb emberi és erkölcsi értékeket, amelyeket a legértékesebbnek tartunk. Ezen értékek mentén fogalmaztuk meg alapelveinket, amelyek nevelő munkánkat meghatározzák.

Legfontosabb alapelv nevelő-oktató munkánkban, hogy a gyermek egész személyiségének, képességeinek fejlesztése álljon a középpontban.

A személyiségfejlesztésben az alábbi elveket és értékeket tartjuk szem előtt:

- Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét, az általános emberi, európai és magyar értékek tudatosítását.
- Az emberi szuverenitást, mely magába foglalja a tárgyi és személyes világunkban való eligazodás képességét. Ehhez fejlett kommunikációs képességekre és viselkedés kultúrára van szükség. Ez az alapja a társadalmi beilleszkedésnek és az egyén boldogulásának.
- Gazdag kínálatot kell nyújtania az iskolának az idegen nyelvek elsajátítása terén, mert ez az alapja a világban történő eligazodásnak.
- Az általános társadalmi modernizáció és az életmód átalakulása megköveteli a lépéstartást az informatikai forradalommal.
- A tanulókat az iskolának fel kell készítenie az önálló ismeretszerzésre és önművelésre, melynek feltétele a szilárd alapkészségek kialakítása.
- A kiemelkedő képességű tanulóknak lehetőséget kell kapniuk tehetségük kibontakoztatásához.
- A valóságos önismeret (önnevelés, önfejlesztés, önállóság) és életszemlélet kialakításával érjük el a megfelelő továbbtanulási irány, illetve pálya kiválasztását a 8. évfolyam végére.
- Hatékony felzárkóztató munkával mindent megteszünk és a rászoruló tanulóknak esélyt biztosítunk a szociális, kulturális hátrányaik leküzdésére.

- Optimális személyiségfejlesztéssel igyekszünk testi és lelki egészséget biztosítani, hogy a tanulóknál kialakuljon a képesség a megértés, a szeretet, a mások elfogadására, az önmagukért és másokért történő felelősség vállalására.
- A közösségi nevelés, a közösség hatása az egyén életére, cselekedeteire, a közösség nevelő hatása fontos része oktató-nevelő munkánknak.
- A természet és a környezet szeretete, védelme, értékeinek óvása, őrzése, ápolása.
- A személyiségfejlesztés céljait szolgálja a művészeti tevékenységre nevelés, a képességek fejlesztése (értelmi, érzelmi, akarati, esztétikai stb.) és a szükségletek alakítása.
- Arra törekszünk, hogy növendékeink képesek legyenek a művészetek befogadására, értékre és művelésére, minél több művészeti ág iránti érdeklődésre, nyitottságra.

Céljaink az alsó tagozaton

- óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot, segítsük a gyermekek természetes fejlődését;
- vezessük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- a játékoságot megőrizve, tapasztalás útján a gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során;
- tegyük fogékonnyá tanulóinkat saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt;
- iskolánk adjon teret és lehetőséget a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának kielégítésére; alakítsuk ki az egészséges életmódra való igényt;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában közvetítsünk elemi ismereteket, fejlesszünk alapvető képességeket és alapkészségeket.

Feladataink:

- a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon pedagógiai munkánk középpontjában;
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ezáltal, motivált munkában fejlesszük a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelemlágyulásuk gazdagodását;
- adjunk, mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
- alapozzuk meg tanulási szokásaikat;
- támogassuk az egyéni képességek kibontakozását;
- működünk közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában;

PEDAGÓGIAI PROGRAM

- figyeljünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek gyermekeink szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadnak;
- tudatosítsuk tanulóinkban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat;
- formáljuk a gyermekek jellemét, mely szolgálja személyiségük érését.

Céljaink a felső tagozaton

- folytassuk és erősítsük az alsó tagozat nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiailag elkülöníthető periódusra tagolódik;
- a 10-12 éves tanulóink gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalataikhoz
- 13-14 éves kortól a tanulóink ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi- és elemző gondolkodás;
- neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, kultúrájú gyerekeket;
- tanulóinkat – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően – készítjük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre;
- készítjük fel tanulóinkat jogaik, kötelességeik törvényes gyakorlására.

Feladataink:

- fejlesszük tanulóinkban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolataikhoz szükségesek;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesszük tanulóink önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;
- teremtsünk olyan helyzeteket, amelyekben tanulóink gyakorlati módon igazolhatják megbízhatóságuk, becsületességük, szavahihetőségük értékét;
- tudatosítsuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait; tisztázzuk az egyéni- és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyában;
- terjesszük ki a tanulói demokratikus normarendszert a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra;

- fejlesszük tanulóinkban a nemzeti hagyományok és a különböző kultúrák megismerése iránti igényeket; erősítsük tanulóinkban az Európához való tartozás tudatát.

Ezeket a célkitűzéseket csak olyan pedagógusok képesek megvalósítani, akikkel szemben elvárható, hogy:

- legyenek jártasak a tudományokban és a nevelésben
- igyekezzenek minél több értéket közvetíteni, egységes követelményrendszert kialakítani
- munkájukban legyenek igényesek, pontosak, fegyelmezettek,
- nevelő munkájukban a gyermek-centrikusság, tolerancia, egyéni bánásmód és türelem tükröződjék,
- szeressék tanítványaikat,
- működjenek együtt a szülőkkel és az intézmény kapcsolatrendszerével,

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákja a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek.
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

1.1.2 Az iskola képzési rendje és feladatai

- Általános iskolás (tanköteles korú) népesség nevelése oktatása -1-8 évfolyamon.
- A tankötelezettség maximális érvényesítése, a beiskolázási feladatok végrehajtá
- Sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása, btm-es tanulók fejlesztése.
- Egész napos nevelés-oktatás, a tanulók 16. óráig történő foglalkoztatása.
- Tehetséggondozás tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon, felzárkóztatás.
- Iskolai sportkör működtetése.
- Öntevékeny diákszerveződés (Diákönkormányzat)
- Felnőtt szervezetek (szülői szervezet) működési feltételeinek biztosítása.
- Iskolai könyvtári szolgáltatás.
- Gyermekvédelem, szociális gondoskodás.
- Együttműködés a település egészségügyi, kulturális, társadalmi szervezeteivel.

- A nevelés-oktatás egészségügyi feltételeinek biztosítása, balesetvédelem.
- Ésszerű, takarékos gazdálkodás, együttműködés a fenntartóval.

1.1.3 Iskolánkban folyó nevelő-oktató munka eszköz - és eljárásrendszere

A nevelési eszköz az a módszer, amellyel, mint a tevékenységformával a nevelési folyamat megvalósul. Tanulóinkat igyekszünk pozitív tevékenységekre készíteni, gyengítve a negatív hatásokat. Céljaink megvalósulása érdekében a következők használatára törekszünk:

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás érdekében alkalmazott módszereink:

- az oktatásban alkalmazott módszerek;
- minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép;
- bírálat, önbírálat;
- beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás;
- előadás, vita, beszámoló.

Ösztönző módszerek:

- helyeslés, biztatás, megbízás, elismerés, ígéret, dicséret;
- gyakorlás, követelés;
- ellenőrzés, értékelés, szóban vagy írásban, osztályozás;
- játékos módszerek;

A pozitív magatartásra ható módszereink:

- helyeslés, ösztönzés, biztatás; elismerés, dicséret, jutalmazás;
- osztályozás;
- felszólítás; kényszerítés
- követelés.

A negatív viselkedés kialakulása elleni módszerek:

- felügyelet;
- ellenőrzés;
- figyelmeztetés;
- intés, elmarasztalás, tiltás;
- büntetés.

1.2 Iskolánk kiemelt pedagógiai területei és a kulcskompetenciák fejlesztése

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetenciák

- Természettudományos kompetenciák
- Digitális kompetencia
- Hatékony és önálló tanulás kompetenciája
- Szociális és állampolgári kompetenciák
- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetenciák
- Esztétikai és művészeti kompetenciák

1.2.1 Anyanyelvi nevelés

Anyanyelvünk kiemelkedő szerepet játszik felnövekvő diákjaink személyiségének, gondolkodásmódjának fejlesztésében. Ebből következik, hogy az iskolai nevelésben-oktatásban alapvető szerepe van. Az anyanyelvi képzés átszövi a teljes oktatási-nevelési folyamatot.

Keretében mindazokat az ismereteket tudatosítjuk, rendszerezzük és fejlesztjük, amelyeket a diák az iskolában és az iskolán kívül megszerzett. Az anyanyelvi képzés meghatározóan hat a többi tantárgy tanítására és elsajátításának színvonalára. A különböző ismeretek tanításának tanulási szintje pedig visszahat az anyanyelvi képzés eredményességére. Ezért az anyanyelvi nevelésnek – sajátos jelleggel – minden tárgyban jelen kell lennie.

Az anyanyelvi nevelés alapvető feladata az értelmes, kifejező beszéd, az olvasás és írás igényes használatának, az ehhez szükséges képességeknek a fejlesztése.

Az alsó tagozaton a fejlesztés kiemelt területei között szerepel az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtése: a biztonságos szó- és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával.

A tanulási kudarcok, az értés- meg nem értés gazdaságtalan időráfordításai alapvetően a magyar nyelv alapos ismeretének hiányából adódnak. Arra kell törekedni, hogy az olvasás értékeit és hasznát ismerjék meg a tanulók. A pedagógusok feladata az igényességre nevelés, az olvasás előtérbe helyezése a túlzott televíziózással és videózással szemben.

A felső tagozaton az önálló szövegfeldolgozás, szövegértés erősítése valamennyi tantárgy keretén belül kapjon kiemelt szerepet.

Feladatunk még, hogy hozzájáruljunk az írásbeli képességek színvonalának emeléséhez, valamint az értő olvasás segítségével tudományos ismeretek megszerzéséhez is.

Fontos feladatunk, hogy tanulóink ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását. Mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben. Törekedjenek az anyanyelv védelmére, tudjanak egymással kulturált párbeszédet, vitát folytatni.

A tanulóknál növeljük a környezethez való pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet és természetvédelmi könyvek feldolgozásával.

Az olvasási szokások erősítése érdekében könyvtári órákat tartunk tanévenként két alkalommal minden osztályban.

1.2.2 A német nyelv oktatása (Idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése)

Oktató-nevelő munkánkban arra törekszünk, hogy tanulóinknak olyan biztos alapot adjunk általános iskolai tanulmányaik során, amire építhetnek a későbbiekben.

A hatékony, intenzív nyelvtanulás alapvetően gyakorlás kérdése – szókincsbővítés, nyelvtan biztos használatának elsajátítása - stb. Ahhoz, hogy tanulóink az általános iskolai tanulmányaik végére biztos alap-nyelvtudáshoz jussanak, naponta használniuk kell a nyelvet.

Célunk a nyelvoktatási módszerek adott körülmények és lehetőségek közötti fejlesztése, terjesztése, hozzáférhetővé tétele, a bevált módszerek és a nyelvoktatással kapcsolatos tapasztalatok közzététele.

1.2.3 Matematika oktatása (Matematikai kompetenciák fejlesztése)

Társadalmunk gyors technikai fejlődése, a gyors változások az alkalmazásképes tudást igénylik minden embertől.

A matematika oktatása során a legfontosabb, hogy felkészítsük tanulóinkat a mindennapok problémáinak megoldására a matematikai gondolkodás segítségével.

Így kiemelt feladatunk:

- Biztos számolási készség kialakítása
- Problémahelyzetekben a kreatív és logikus gondolkodás fejlesztése
- Gyakorlati problémákra matematikai megoldások keresése
- Adatgyűjtés, feldolgozás, grafikonok, táblázatok készítése, értelmezése, elemzése

Alsó tagozaton az elemi számolási készség elsajátítása és a logikus gondolkodás fejlesztése zajlik, sok szemléltetéssel, gyakorlati példákkal.

A matematikai fogalmak kialakítása és az elvonatkoztatási készségek fejlesztése a legtöbb gyermeknél csak 7-8. osztályban válik lehetővé.

A matematika és a magyar nyelvi készségek fejlesztése nem csak a matematika és a magyar óra feladata.

Ennek a két alapkompétenciának a fejlesztésére minden tanítási helyzetben és tanítási órán adódik lehetőség.

A matematika iránt érdeklődő és tehetséges gyermekeinket versenyeken szerepeltetjük, amelyet felkészítés előz meg.

1.2.4 Informatika oktatása (Digitális kompetencia fejlesztése)

Fő célunk az információs társadalomban otthonosan mozgó, az információt munkája során felhasználni és létrehozni tudó ember képzése. Ebből következik, hogy az informatika tanulása nem lehet öncélú - tanítása során a felhasználási lehetőségekre, a lehetséges alkalmazásokra mindig rá kell mutatnunk, s a tanulók elé ilyen komplex feladatokat kell kitűzni, és meg kell teremteni a tantárgyak közötti átmeneteket. A tanulókat fel kell készíteni a problémamegoldó gondolkodásra, mint a feladatmegoldás magasabb szintjére. A digitális kompetencia fejlesztését szolgálhatják más tantárgyak feladatai, amennyiben géphasználatot (alkalmazás, internet), vagy csak egyszerűen problémamegoldó gondolkodást, kreativitást igényelnek.

Gondolni kell azokra a tanulókra is, akiknek otthon nincs lehetőségük a gép használatára. Az iskolában délutánonként felügyelet mellett lehetőségük van tanulóinknak a gépek használatára. A játékos oktató programok, CD-k a kezdeti bevezetésre kínálnak megfelelő megoldást.

1.2.5 Művészeti nevelés (Esztétikai és művészeti kompetenciák fejlesztése)

A művészeti nevelés kiemelkedően fontos területe iskolánknek. Mint kiválóra minősített alapfokú művészeti iskola figyelmet fordítunk az intézményünkben folyó a művészeti nevelésre. A külső-belső iskolai környezet, a lakóhelyünk kulturális életében betöltött szerepünk is ennek a területnek a felvállalására egyben helyi sajátosságaink kihasználására, egyediségünk megmutatására ösztönöz.

Tanulóinknak sokféle lehetőségük van tehetségük kibontakoztatására.

Meghatározó az egyéni alkotótevékenység, de a művészeti nevelés lehetőséget ad csoportos munkára, közösségfejlesztésre is.

Pedagógusaink egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a művészeti tárgyak igényes oktatására, a tehetséggondozásra. Minderről színvonalas szerepléseink, a versenyeken elért eredményeink tesznek tanúbizonyságot.

A művészeti nevelés területei

Rajz, vizuális kultúra

A vizuális kultúra a teljes látható és láthatóvá tett tárgy- és jelenségvilág (a természet, a mesterséges környezet és a képzelet világa) használata és alakítása. A vizuális nevelés feladata: azoknak a képességeknek és készségeknek fejlesztése és ismereteknek az átadása, amelyek a látható világ használatához, alakításához szükségesek.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek a művészeti nevelés területén:

- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség
 - Művészi önkifejezés, előadókészség
 - Európai és egyetemes kulturális örökség megőrzésére irányuló igény
 - Az esztétikum igénye a mindennapokban
- Környezettudatosságra nevelés
 - Környezetünk esztétikus értékeinek megőrzésére, gyarapítására való igény
- Szociális és állampolgári kompetencia
 - Nyitottság, érdeklődés
 - Kulturális életben való részvételre való igény

1.2.6 Környezeti és egészségnevelés (Egészséges és környezettudatos életvitel)

A szép és egészséges környezet önmagában is nevel a környezet védelmére, megóvására. Környezeti értékeink, és egészségünk védelme az emberiség jövője szempontjából egyre fontosabbá válik.

Tanulóinknak meg kell ismerniük:

- az egészséges életmód előnyeit és lehetőségeit,
- a káros szenvedélyek leküzdésének módjait,
- az emberiség előtt álló ökológiai problémákat,
- az egészséges környezet kialakításának és védelmének lehetőségeit.

1.2.7 Testnevelés (Mozgáskultúra, egészséges életmód)

A testnevelésnek és a sportnak egyedülálló szerepe van a mozgatórendszer, a mozgásszabályozás fejlesztésében, a civilizációs ártalmak megelőzésében, a mozgásszervi elváltozások javításában. Sajátosan összetett műveltségi terület, mivel a mozgás az élet velejárója. Hozzájárul a személyiség harmonikus fejlesztéséhez, az egészséges életmód megalapozásához. Széles körű elméleti és gyakorlati ismeretek, képességek és készségek célszerű viselkedésbe integrálásával elősegíti a tanulók szocializációját. Előmozdítja a belső erőforrások mobilizálását, pozitívan befolyásolja az erkölcsi, akarati tulajdonságokat, az élet minőségét. Fejleszti az egyén esztétikai érzékét, tűrő- és alkalmazkodási képességét. Segíti a helyes önértékelés kialakítását, a teljesítménynek, mint értéknek a felismerését.

A testnevelés tanításunk célja, hogy fejlessze a tanulók mozgásműveltségét, cselekvési biztonságát, sikeres, aktív életvitelű embereket formáljon, akik örömet lelnek a különféle sport tevékenységekben, elviselik a stresszt, a fizikai igénybevételeket, követik a szabályokat, igénylik és elfogadják a közösségi normákat, a megmérettetést és az értékelést. Iskolánk tárgyi feltételei megfelelnek ezen célok megvalósításához. A tanulók életkorából, alkatából és személyiségéből adódó különbségek szükségessé teszik a rendszeres differenciálást, valamint a tanórai teljesítmények megítélésében az önmagukhoz mért fejlődés szerinti értékelést.

Nagy súlyt fektetünk arra, hogy aktív és egyre tudatosabb testmozgással előzzék meg a tartási rendellenességek kialakulását, illetve segítsék a már kialakult rendellenességek gyógyítását.

Gyógytestnevelés órákra is van lehetőség délutánonként.

1.3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az átdolgozott Nemzeti Alaptantervben és a Kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy tanulóink:

- különböző szintű adottságaikkal;
- eltérő mértékű fejlődésükkel;
- iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal;
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel;
- szervezett ismeretközvetítéssel;
- spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Feladataink:

- A tanulók erkölcsi nevelése

A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az esélyegyenlőség biztosítására törekszünk.

Feladataink: az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása tanulóink körében. (szociális kompetenciák)

- A tanulók értelmi nevelése

Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, felkészülés az egész életen át tartó tanulásra. (hatékony, önálló tanulás kompetenciájának fejlesztése)

- A tanulók érzelmi nevelése

A tanulókat körülvevő környezet jelenségeire, a közösségre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

(énkép, önismeret fejlesztése)

- A tanulók közösségi nevelése

Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. Az együttműködési készség kialakítása az önismeret fejlesztésével. (szociális kompetencia)

A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. (anyanyelvi kommunikáció)

- A tanulók esztétikai nevelése

Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának tudatosítása, értékmegőrző magatartás kialakítása.

Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben. (esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség)

- A tanulók akarat nevelése

Az önismeret kialakításával a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség formálása. (énkép, önismeret fejlesztése)

- A tanulók nemzeti nevelése

A haza, a szülőhely múltjának és jelenének megismerése. A nemzeti hagyományok ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet érzésének felébresztése. (szociális és állampolgári kompetencia)

- A tanulók állampolgári nevelése

Az alapvető emberi, állampolgári és Európai Unió jogok és kötelességek megismertetése. Problémaérzékenység kialakítása a társadalmi jelenségek és problémák iránt. (állampolgári kompetencia)

- A tanulók munkára nevelése

A munka fontosságának tudatosítása. A munkavégzés, mint az ember egész személyiségét fejlesztő folyamat iránti tudatos törekvés, igény kialakítása.

(kezdemenyezőképesség és vállalkozói kompetencia)

- A tanulók egészséges életmódra nevelése

A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása.

- A tanulók környezeti nevelése

A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése. Értékmegőrző és fejlesztő, környezettudatos magatartás kialakítása. Az egészséges természet kialakításáért és

megtartásáért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása. (természettudományos kompetencia)

Az eredményes munka feltétele, hogy a pedagógus maga is rendelkezzen közösségi vonásokkal, és ezáltal alkalmas legyen a személyiségfejlesztéssel járó feladatok elvégzésére, valamint tudatosan adjon példát szakmai felkészültségéből, emberségéből.

I.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. A kommunikációs kultúra kialakítása fontos feladatunk, mivel része az egyén szocializációjának, a társadalmi érintkezésnek, az egyéni és közösségi érdek érvényesítésének, egymás megértésének, elfogadásának, megbecsülésének döntő tényezője.

Középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejezésének, értelmezésének, megvédésének a képességei állnak. Fejlesztünk kell a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az alapfokú nevelés első szakaszában az önismeret és a reális önértékelés fejlesztésével, a társas kapcsolatok igényének erősítésével tesszük a tanulókat fogékonnyá a saját környezetük, a természet, majd a tágabb társadalom értékei iránt.

Elősegítjük a szocializáció folyamatait:

- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával;
- helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a kortárs kapcsolatok megerősítésével;
- elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával.

A második szakaszban azokat a képességeket, készségeket fejlesztjük a tanulóknál, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek. A tanulói közösségben való élet során fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritását, empátiáját. Gyakorlati módon igazoljuk a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét. E szakasz szocializációs folyamatában tudatosítjuk a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát. Tisztázzuk az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve az egymáshoz való viszonyulásban. Megalapozzuk a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására. A demokratikus normarendszert kiterjesztjük a természet és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra is.

Elősegítjük a szocializáció folyamatait:

- az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával;
- az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés kíváncsi összhangjának felismertetésével;
- a nemzedékek közötti és a kortársi kapcsolatok megerősítésével;
- az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtásával.

A közösségi nevelés területei:

PEDAGÓGIAI PROGRAM

- család
- óvoda
- iskola
- iskolán kívüli közösségek
- társadalom

A gyerekek szempontjából meghatározó a család, az óvoda és az iskola, mert az alapvető viselkedési formákat itt sajátítják el. Nem becsülhető le a baráti kör, sportegyesület és egyéb közösségek hatása sem, de ezek csak később kezdenek előtérbe kerülni. A társadalom egészének hatása elsősorban a médián keresztül közvetítődik. A média hatása különösen erős a gyerekekre. Ezt az iskolának figyelembe kell venni, és megfelelően értelmeznie.

Az iskolában folyó közösségfejlesztés színterei:

Tanórák - osztályfőnöki órák

Tanórákon kívüli, pedagógusok által szervezett, iskolai foglalkozások:

- napközi
- szakkörök
- sportkörök

Tanórákon kívüli, diákok által (tanári segítőkkal) szervezett iskolai foglalkozások

- diákönkormányzat
- iskolai ünnepélyek, megemlékezések

Szabadidős tevékenységek

- osztálykirándulások
- klubdélutánok
- tanulmányi kirándulások

A tanulók közössége: diákönkormányzat

A Diákönkormányzat önálló működési szabályzattal rendelkezik, aktívan részt vesz az egész iskolát érintő közös programok szervezésében. A diákközgyűléseken feltett kérdéseivel, előforduló problémák felvetésével és a diákok kéréseinek továbbításával segíti az iskola vezetésének munkáját. A diákönkormányzat működése gyakorlóterepe a közügyekben való hatékony együttműködésnek, így az állampolgári kompetenciák fejlesztésének. Iskolai diákönkormányzatunk dönt:

- saját működéséről;
- hatáskörei gyakorlásáról;
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról;
- tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről;
- a tájékoztatási rendszer szerkesztőségének, tanulói vezetőjének és munkatársainak megbízásáról.

A tanulói önkormányzat szervezetei:

Az iskola tanulói önkormányzatát az osztályközösségekre alapozzuk. A bennük felhalmozódó önkormányzati értékeket ápolva igyekszünk azokat megújítani, hatékonyabb tartalommal

megtölteni. Tudatosítjuk az osztályközösségen belüli tanulói joggyakorlást, a közeli és távlati céljaik demokratikus meghatározását, a közösségen belüli kritikát és vitát. Az osztályközösségek megerősítését és az elsődleges közösségeken belüli önkormányzat alakítását egész fejlesztő munkánk egyik tartóoszlopának tekintjük. Erős osztályközösségek és osztályszintű önkormányzat nélkül az iskolaszintű önkormányzat sem lehet kellően hatékony. Ezért az osztályfőnököktől egyrészt azt várjuk, hogy gondoskodjanak a közösségeiken belüli szabad véleménynyilvánítás lehetőségének biztosításáról és a döntések demokratikus megszületéséről. Másrészt azt kérjük, hogy az iskola önkormányzati szerveitől, vagy az osztályaik önkormányzati aktíváitól kapott információkat állítsák a nevelőmunkájuk szolgálatába. A konkrét nevelési szituációk támasztotta pedagógiai lehetőségeket használják ki a gyermekek személyiségének fejlesztésére, előremutató közösségi határozatok megszületésére. Ösztönözzük a csak az adott elsődleges közösségekre jellemző sajátos arculat megteremtését, az osztályhagyományok kialakulását.

Biztosítanunk kell, hogy a közösség a képviselőit demokratikusan válassza.

Támogassuk, hogy minél több tanuló kapjon érdemi munkával járó megbízatást.

Az iskolai szintű önkormányzati szervek tagozódása:

- Az alsó szintjét képezik az osztályokban működő önkormányzatok.
- A felső szintjét a diákönkormányzat választott illetve delegált képviselői alkotják (DÖK), élükön a Diák Önkormányzat elnökével.

Az iskolában folyó közösségfejlesztés pedagógiai feladatai:

Az iskola egyik fontos feladata, hogy a család mellett az iskolai szinten is megtanulják a gyerekek a kollektív gondolkodásmódot.

Ennek érdekében az iskola feladatai:

Neveljen:

- felelősségvállalásra
- saját képességek maximális kifejlesztésére
- játékszabályok betartására
- önfegyelemre
- becsületességre
- mások győzelmének elfogadására
- mások személyének és tulajdonának tiszteletben tartására
- helyes értékítélet, önértékelés képességének kialakítására
- közvetlen környezetünk (iskola) megóvására
- környezettudatos szellemben szervezze a mindennapi életét, kirándulásokat
- harmonikus kapcsolatra a társadalmi és természeti környezettel
- hon-, és népismeretre
- hazaszeretetre

Alakítsa ki:

- a másság elfogadását (vallás, életmód, különböző kultúrák, fogyatékoság)
 - *(szociális kompetencia)*
- az empátias kapcsolatteremtés képességét
- a türelem és megértés képességét
- saját identitástól eltérő tulajdonságok toleranciáját
- önálló véleményformálás képességét *(anyanyelvi kommunikáció)*
- érvek kifejtésének, megvédésének, értelmezésének képességét (kommunikációs képesség)
- az új információs környezetben való eligazodás képességét. *(digitális kompetencia)*

Mutassa meg:

- hogy sokféle vélemény létezik.
- véleményét mindenkinek jogában áll képviselni, megvédeni.

A tananyag elsajátításakor minden pedagógus:

- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- segítse a közvetlen tapasztalatszerzést,
- biztosítson elég lehetőséget és teret a közösségi cselekvések kialakításához
- alakuljon ki a tanulóban a bátorító, vonzó jövőkép
- adjon átfogó képet a munka világáról
- alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az
- egymásért való felelősség érzését *(kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia)*

I. 5 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban. Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

1.5.1 Sajátos nevelési igényű tanulók

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.

- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl utazó gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:
 - utazó gyógypedagógus alkalmazása,
 - az Irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
 - a fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
 - a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
 - a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
 - képességfejlesztő játékok, eszközök,
 - számítógépek fejlesztő programokkal.

1.5.2 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

1.5.3 A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;

- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások).

1.5.4 A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- a tanulók fejlesztő értékelése a szülőkkel közösen;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;

A tehetségek oktatása nem pusztán a tantervi keretek közé szorított információ-közvetítésből áll, sokkal inkább olyan folyamatként kell felfogni, amely állandó tökéletesítésre ösztönöz az egyén saját képességeit, készségeit illetően.

A tehetséggondozás feltételei:

- a tehetségek kutatása, felismerése;
- megfelelő tárgyi-technikai feltételek biztosítása;
- napi kapcsolattartás az azonos növendéket oktatók-nevelők között;
- olyan oktatási légkör biztosítása, amely leküzdi a kreativitással szembeni akadályokat
- a tehetséges pedagógusok, melyek nélkül eredményesen nem lehet tehetségeket nevelni-oktatni.

I. 6. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Tanulóink családi körülményei nagyon eltérőek. A gyermekvédelmi felelős koordinálja az osztályfőnökök felderítő és megelőző munkáját. Az iskola összes nevelője figyelemmel kíséri az érintett gyermekek és családok sorsát.

Elsősorban a megelőzésre helyezzük a hangsúlyt:

- nevelési eljárásainkkal a lehető legnagyobb mértékben közelíteni kívánjuk egymáshoz az eltérő anyagi és társadalmi helyzetű tanulóink neveltségi és tudásszintjét;
- törekszünk a „másság” elfogadtatására
- szeretnénk megtanítani őket együtt élni hátrányos helyzetű társaikkal;
- a rászorulókat a segítség elfogadására;
- gondos felderítőmunkát végzünk az iskolánkba lépő új tanulók – első osztályosok és más iskolából érkezettek – között;
- nem zárkózunk el a nevelési problémával, beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel küzdő, más iskolából jött diákok fogadásától sem. A közösségre és szakmai ismereteinkre támaszkodva, legjobb tudásunk szerint próbáljuk integrálni őket;
- felismerve a gyermekekre leselkedő veszélyeket, bekapcsolódtunk a dohányzás, alkohol, drog elleni programokba;
- a különleges bánásmódot igénylő vagy valamilyen részképesség- fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő ellátást;
- a szülői, felnőtt kontroll nélküli televíziózás ártalmairól rendszeresen szólunk a szülői értekezleteken és fogadó órákon;
- az osztályfőnökök tartós megbízása lehetővé teszi, hogy a veszélyhelyzetbe kerülő vagy abban szenvedő tanulóinkat a legrövidebb idő alatt a megfelelő segítségnyújtási formában, tanácsadásban részesítsük;
- a gyermekvédelmi felelős az osztályfőnökkel együtt javaslatot tesz a segítségre szoruló gyerekek és családok támogatására. Fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókra.

Évente felmérjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, gyermekvédelmi felelősünk folyamatosan nyomon követik fejlődésüket.

Munkánk eredményessége érdekében szoros és jó kapcsolatot építettünk ki más intézmények szakembereivel:

- iskolaorvossal,
- védőnővel,
- az iskolai szociális segítővel
- családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársaival,
- a rendőrséggel és egyéb szakemberekkel.

I.7 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Célunk segíteni azon tanulóink beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve – akár átmenetileg is – hátrányos helyzetűek. Fontos feladat, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe. El kell érünk, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik kollégához, ha segítséget igényelnek.

Gyermekvédelmi felelősünk és az osztályfőnökök együttműködése itt még fontosabb, a bizalom megteremtése a hatékony segítségnyújtáson múlik.

A szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeinknél különösen fontos a következő kompetencterületek fejlesztése, amelyek a későbbi társadalmi beilleszkedésüket, szocializációjukat segítheti elő:

- Anyanyelvi kommunikáció:
 - Önálló szövegértés, szövegalkotás, gondolatok, vélemény megfogalmazása szóban és írásban
- Matematikai kompetencia:
 - Alapvető, gyakorlati számolási és gondolkodási képességek kialakítása, amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítik fel.
- Digitális kompetencia:
 - Információkeresés
- Szociális és állampolgári kompetencia
 - Konfliktusmegoldás
 - közügyekben való eligazodást segítése,
 - egyéni és közérdek tisztelete
 - Felzárkóztató-tehetséggondozó programok szervezése, versenyeztetés

Ott, ahol a szülők pl. a képzettség hiánya vagy munkahelyi elfoglaltság, vagy akár nemtörődomség miatt nem fordítanak kellő időt és figyelmet arra, hogy a gyermek életkorának és egyéni képességeinek megfelelő szinten haladjon, felzárkóztató programok szervezésével kell a továbbhaladást számára biztosítani. A szaktanárok jelzései alapján a tehetséges gyermekek számára szakköri foglalkozás keretében kell biztosítani az egyéni haladás lehetőségét. Továbbá gondot kell fordítani a társaikkal való megmérettetésre, a különböző szintű versenyeken való részvételükre is.

Felvilágosító munka

A szülők körében egyéni elbeszélgetések, fogadóórák, családlátogatások során felvilágosító munkát kell végezni a szociális juttatások lehetőségeiről.

Ne fordulhasson elő egyetlen esetben sem, hogy jogosult családok a tájékoztatatlanság okán, valamilyen juttatásban nem részesülnek.

Napközi otthon

Az iskola 16 óráig tart. A szülő kérheti ez alól gyermeke felmentését. Azokat a tanulókat, akiknek a délutáni felkészülése a másnapi tanítási órákra nem megoldott, nem mentesítjük a 16 óráig tartó iskola alól. Minden tanulónk ebédel.

Pályaaorientációs tevékenység

A felső tagozatban tanító nevelőknek, osztályfőnököknek figyelemmel kell kísérni a hátrányos helyzetű tanulók pályaválasztási elképzeléseit. Fel kell hívni a szülők és a tanulók figyelmét a

már meglévő, és még várható új lehetőségekre. Segíteni kell az iskolák által szervezett nyílt napokon való részvételüket is.

Drog-és bűnmegelőzési programok

A nevelők készítsék fel a gyerekeket osztályfőnöki órák keretében szakemberek (orvos, védőnő, rendőr) által megtartott előadások meghallgatásával arra, hogy majd önálló, felnőtt életükben képesek legyenek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni. Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek - különösen a serdülőknek a káros függőségekhez vezető szokások (dohányzás, alkohol és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Segítsék a krízishelyzetbe jutottakat.

Kapcsolattartás a szakszolgálattal

A pedagógus köteles a gyermekjóléti szolgálatot értesíteni, ha a gyermek veszélyhelyzetbe kerülhet. Először az iskolába lépő gyerekek beilleszkedését, viselkedését, beszédképességét kell az első osztályos nevelőknek nagyon alaposan felmérni. Különösen a hátrányos helyzetű tanulóknak kell segítséget nyújtani a felmerülő problémák megoldásában. Ilyenek lehetnek pl: beilleszkedési - viselkedésnehézség, beszédhiba, olvasás, írásnehézség stb. Föl kell venni a kapcsolatot a szülőkkel, tájékoztatni kell őket azokról a lehetőségekről, amelyeket a gyerekek fejlődése, továbbhaladása érdekében igénybe vehetnek. /Szakszolgálat/

A folyamatos kapcsolattartás fontos, hiszen a serdülőkor, a pályaválasztás, a továbbtanulás problémáinak megoldásához a szakemberek segítsége ismét szükséges lehet.

A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységi formák is szolgálják: -

Mentálhigiénés programok,

- Különböző szintű támogatások elnyerésére történő ösztönzés,
- Figyelemfelhívás a tanulássegítő foglalkozások előnyeire,
- Táborozási, kirándulási hozzájárulások,
- Alapítványi támogatások,
- Pályázat-figyelés, részvétel pályázatokon.

I.8 A szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formái

Iskolánk akkor működik még eredményesebben, ha tanulóink érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket is. A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és pedagógus közösségünk koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

- alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség;
- megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység
- feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás.

Elvárásaink a szülők felé:

A szülők részéről - a sikeresebb nevelőmunka segítéséhez - az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését,

PEDAGÓGIAI PROGRAM

- a gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését,
- a gyermekek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását,
- aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken és rendezvényeken
- nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését,
- véleménynyilvánítást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatosan.

A szülőkkel való kapcsolattartáshoz az alábbiakkal járulunk hozzá:

- nyílt napok, nyílt órák szervezése
- rendszeres tájékoztatás tanulóink előmeneteléről, magatartásáról
- előre tervezett szülői értekezletek (évente 2 alkalommal)
- rendkívüli szülői értekezletek
- fogadóórák (évente 2 alkalommal), egyéni fogadóórák egyeztetett időpontban
- előadások szervezése igényelt téma szerint
- pályaválasztási tanácsadás
- gyermekvédelmi felelősök szociális és nevelési problémákban nyújtott támogatása
- Szülői szervezeti megbeszélések (évente legalább 2 alkalommal)
- iskolai rendezvények, bemutatók,
- versenyekre, fellépésekre való szülői kíséret,
- alkalmi beszélgetések,

A szülői ház és iskolánk együttműködésének további lehetőségei:

- közös rendezvények szervezése a diákok, a szülők és a pedagógusok részvételével;

A szülő kérheti:

- Gyermeke napközi otthoni ellátását
- Gyermekek reggeli és délutáni ügyeleti elhelyezését reggel 7 és du. 17 óra között
- Felmerülő problémáinak megoldásához segítséget kérhet
 - szaktanártól,
 - osztályfőnöktől,
 - fejlesztő pedagógustól,
 - az iskola vezetőitől.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

A tanulók és a pedagógusok együttműködésének fórumai:

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról: az osztályfőnök folyamatosan tájékoztatja.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az e-ellenőrzőn keresztül írásban) tájékoztatják.

1.9 Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

1. Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- az intézmény fenntartójával
- a területileg illetékes pedagógiai, szakmai szervezetekkel, intézményekkel,
- a kistérségi nevelési-oktatási intézmények vezetőivel és tantestületeivel.

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

2. Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal

- a helyi közművelődési intézményekkel,
- az alábbi egyházak helyi gyülekezeteivel: római katolikus, görög katolikus, református.

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató és az igazgatóhelyettes a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterve rögzíti.

3. A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn a helyi háziorvosi szolgálat dolgozóival, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

4. A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a helyi gyermekjóléti szolgálattal, az iskolai szociális segítővel. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató és az igazgatóhelyettes a felelős.

1.10 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei és a tanulmányok alatti vizsgák Továbbhaladás az általános iskolában:

1. Az első évfolyamon a tantervi követelmények teljesítéséről a tanév végén szóveges értékeléssel tájékoztatjuk a szülőt a tanuló egész éves munkájáról.
2. A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor lép, ha az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges (2) szinten teljesítette, kivéve az első évfolyamot, ahol osztályismétlésre csak szülői beleegyezéssel van lehetőség.
3. Az egyes évfolyamok tanulmányi követelményeinek teljesítéséről a tanuló bizonyítványt kap. A bizonyítvány közokirat.

A tanulmányok alatti vizsgák

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga, - pótló vizsga, - javítóvizsga.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább egy hónappal, - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve a szaktanárok állapítják meg.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli, gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
	ALSÓ TAGOZAT		
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
	FELSŐ TAGOZAT		
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

1.11. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének szabályai

- Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
- Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek személyi azonosítóját/születési anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- a gyermek lakcímkártyáját;
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
- a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával; - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló személyi azonosítóját /anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt. A tanuló

felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökének véleményét.

1.12 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt-hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson. - Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.

- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon.
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.

- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos feladatai

- A tehetséges tanulók gondozása
- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdelután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diákönkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.

- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiben.

Az iskola képviselte

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.

A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangneme és viselkedés a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

1.13. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítását és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulóknak.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.

- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.

- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Vezeti az e-naplót osztálynaplót, hetente ellenőrzi a beírásokat.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

1. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

a) A tanév elején összeállított munkaterv

- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
- Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
- Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
- Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
- Az osztály diákközösségének vezetői.
- Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.

b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán

- Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
- Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

2. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- Tanulók száma, ebből leány
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)

PEDAGÓGIAI PROGRAM

- Más településről bejáró tanuló
- Évfolyamismétlő

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Példamutató magatartásért adott dicséretetek száma a tanév végén
- Kimagasló szorgalomért adott dicséretetek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői

A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)

Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján

Továbbtanulás iskolatípusok szerint

Gimnáziumba felvett tanulók száma

Szakközépiskolába felvett tanulók száma

Szakiskolába felvett tanulók száma

Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:

3. Az osztályfőnöki órák témái

Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével igénybe vételével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével igénybe vétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Osztálykirándulás előkészítése.

Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként:

5. évfolyam

Tananyag: Tanuljunk tanulni Ötödikbe léptünk, házirend, tisztségek. A tanulást is tanulni kell. Nehéz és könnyű tantárgyak. Eredményes tanulás az 5. osztályban.

Követelmény: A tanulás kötelesség. Gazdálkodás az idővel. A tanulást is tanulni kell. Ami érdekelt, amit szívesen csinállok.

Tananyag: Személyiségünk Önismeret, öntudat, önbizalom. Az ember értéke. Szokás, szenvedély.

Követelmény: Önismeret fejlesztése, osztálytársak közti bizalom, a támogató légkör megerősítése. A dohányzás szenvedélybetegség jellegének tudatosítása.

Tananyag: Test és lélek Az egészség értéke életünkben. Hogyan élhetünk egészségesen. Testkultúra (testedzés, pihenés, öltözködés). Életrend, életritmus. Szabadidő helyes felhasználásáról.

Követelmény: Testünk iránti felelősségünk. Testi-lelki egészség legfontosabb összefüggései.

Tananyag: Tudni illik Az étkezés illemtana. Öltözködés, kultúrája. Szórakozás illemtana: színház, mozi, hangverseny, diszkó, kirándulás, sport, játék, strand.

Követelmény: Alapvető viselkedési normák gyakoroltatása, betartása, megkövetelése.

Tananyag: Családi élet Alkalmazkodás a családban. Egymás iránti figyelem a családban (hétköznapiak, ünnepek).

Követelmény: A család életre szóló érzelmi háttér, erőforrás szerepének tudatosítása. Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása.

Tananyag: Közlekedés Gyalogos közlekedés kisebb, nagyobb településen. Tömegközlekedési lehetőségek. Kerékpáros közlekedés. Idénybalesetek.

Követelmény: Kövesse a közlekedés helyes magtartási szokásait! Ismerje a városi és vidéki közlekedésben lévő különbségeket! Ismerje a gyalogos és tömegközlekedés szabályait!

6.évfolyam

Tananyag: Gondolkodás, kommunikáció, tanulás Problémamegoldás, tanulás, emlékezet. Intelligencia, okosság, bölcsesség. Megismerés, tudás.

Követelmény: A beszéd és a gondolkodás összefüggései. Értékelje a tudást, a lelkiértéket, és az egyéb szellemi képességeket!

Tananyag: Személyiségünk Ember voltunk általános vonásai, egyediségünk. Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. Szokás és szenvedély: jó és rossz szokásaink.

Követelmény: Képesség a másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására, mások bírálatának segítségként való elfogadására. Legyen képes felismerni az örökletes tényezők szerepét a jellem kialakulásában!

Tananyag: Test és lélek Test és lélek egysége. Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiénia. Növekszem, változom.

Követelmény: Helyezze el önmagát a saját korcsoportjában, felismerve ebből adódó jellemzőit! Ismerje az ember életszakaszainak főbb általános jellemzőit.

Tananyag: Tudni illik Találkozás, üdvözlés. Megszólítás, bemutatkozás, társalgás. Telefonálás illemtana.

Vendégségben, vendéglátás. Pontosság, pontatlanság.

Követelmény: Alapvető magatartási normák ismerete.

Tananyag: Családi élet Személyi higiénia: testápolás, bőrápolás, ruha váltása. Nemi érés, nemi higiénia.

Környezet tisztántartása: otthon, osztályban. Állatokkal a lakásban.

Követelmény: Tudja önmagát, környezetét tisztán tartani! Tudja, hogy a tisztaság az egészséges élet alapfeltétele! Tananyag: Közlekedés Kerékpáros közlekedés korábban megismert szabályainak bővítése. Közlekedési jelzések, továbbhaladási algoritmusok leírása. Tömegközlekedés (országúti, vasúti, városi).

Követelmény: Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat. Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit!

7. évfolyam

Tananyag: Test és lélek Egészség, betegség, fogyatékoság. Egészséges életmód testkultúra, mentálhigiénia. Veszélyeztető tényezők. Az egyén és a drogok. A drogok és a médiák. A reklám hatása.

Követelmény: Ismerje fel a test és lélek összefüggéseit! Legyenek ismeretei a káros szenvedélyek veszélyeiről és elkerülésük módjáról!

Tananyag: Személyiségünk Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. A tanulás szerepe: sajátos szokások, ismeretek, világlátás, hobbik, örömök, félelmek. A nevelés szerepe: példaképek, jutalmazások, büntetések.

Követelmény: Tudja, hogy minden ember egyedi, hogy énünk egyes összetevői örökölték, mások megszerzték! Ismerje fel a tanulás jelentőségét a jellem alakulásában!

Tananyag: Pályaorientáció Képességek: térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség, számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság, kapcsolatteremtés. Képesség és teljesítmény összefüggése. Önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. Munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Pályaválasztási alapfogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás, munkakör, képesítés, képzettség. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Szabadban dolgozni, testi erőt kifejezni, technikai feladatokat ellátni, tiszta környezetben dolgozni, szellemi munkát végezni stb.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét. Értelmezni a pályaválasztási alapfogalmakat. Azonosítani az érdeklődési területeket és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: Közlekedés A KRESZ szabályai. Az elsősegélynyújtás szabályai. Veszélyhelyzetek kialakulása.

Követelmény: Előrelátással hárítsa el a veszélyhelyzetek kialakulását! Alkalmazza a KRESZ szabályait különös tekintettel: rendőri karjelzések, behajtani tilos, kerékpárút, főútvonal!

Tananyag: Tudni illik Fiúk és lányok, megismerkedés, udvarlás. Társalgás illemtana. Hogyan? Miről? Kamaszszerelm.

Követelmény: Helyes viselkedési formák tudatosítása.

8. évfolyam

Tananyag: Személyiségünk Önmegfigyelés, önismeret, önnevelés: tapasztalat önmagamról és másokról. Elismerés, bírálat, építő, romboló. Érdeklődés, célok, akarat, énídeál, értékek. Önérzet, önbizalom, önszeretet, szégyen, kisebbségi érzés. Önfegyelem, akaraterő, felelősség. Különbözőségek és hasonlóságok. A másik egyediségének, másságának elismerése, tisztelete. A másik megismerése. Kommunikáció. Vitatkozás, versengés, kompromisszumok. Jellem-lelki tulajdonságok. Szokások, tudás, erkölcs, világnézet. Intelligencia, okosság, bölcsesség, kreativitás. Büszkeség, gőg, méltóság, önzés, önzetlenség. Nyitottság, kíváncsiság. Az ember, mint értékelő lény. Az értékelés szempontjai. Az értékelés nehézségei. A legfontosabbnak tartott értékek. Az ember, mint erkölcsi lény. Választás és döntés, szándék és tett. A rossz, a hibázás és a bűn. Az erkölcsös cselekedet (jót jól). Mozgatóink. Meghatározottságaink, gyökereink. Vágy, szükséglet, lehetőség, igény. Érdekek, értékek, normák. Beállítódás, magatartás és viselkedés. Empátia, tolerancia. Az egyes ember fejlődése. Életkorok jellemzői.

Követelmény: Tudjon érvelni az önuralom, önnevelés, önismeret fontossága mellett! Legyen képes érvelni a másik személyiségének tisztelete mellett! Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására! Legyen képes a meggondolt véleményalkotásra, mások józan, igazságos megítélésére! Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, indokolni mások és önmaga hibás és jó döntéseit! Legyen képes felfedezni a különböző viselkedések és döntések mögött meghúzódó mozgatókat! Ismerje az egyes életszakaszok főbb jellemzőit!

Tananyag: Pályaorientáció Képességek, munkahely, munkanélküliség. Térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség. Számolási képesség, fizikai teherbírás, kez ügyesség, ötletgazdagság és kapcsolatteremtési képesség. A képesség és teljesítmény összefüggése. Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. A munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, kérdőív, gyűjtőmunka.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét.

Tananyag: Pályák megismerése, pályaválasztási dokumentumok A pályák megismerésének lehetőségei: Pályaképek, pályatükrök, pályaismertetések, foglalkozás leírások. Pályaszintek, egymást helyettesítő pályaaajánlatok. Pályaalkalmasság, továbbtanulási lehetőségek. A pályaválasztás dokumentumai, ismeretforrások. Videofelvételek elemzése, pályatábló készítése, riportok készítése, elemzése. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Érdeklődési területek: Szabadban dolgozni, növényekkel, állatokkal foglalkozni, emberek között dolgozni. testi erőt kifejteni, formákkal, vonalakkal dolgozni, kézi erővel, szerszámmal dolgozni. Technikai feladatokat ellátni, irodában dolgozni, embereken segíteni, eladni, vásárolni. Tiszta környezetben dolgozni, gépeket szerelni és javítani, elektromos készülékekkel dolgozni, építőiparban, laboratóriumban dolgozni. Érzelmi viszonyulás és a motiváció szerepe a pályaválasztásban. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, öndefiníciós folyamatok támogatása.

Követelmény: A tanuló tudja: Azonosítani az érdeklődési területek és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Tananyag: Családi élet Családtervezés, házasság, családi célkitűzések. Generációk kapcsolata, egymás segítése.

Családi szabadidő szervezés.

Követelmény: Legyen képes életvitele tudatos alakítására! Legyen fegyelmezett, segítőkész! Tudja szabadidejét kulturáltan hasznosítani! Legyen tájékozott nemzeti, vallási, családi ünnepekről! Tudjon ezek hagyományainak megfelelően viselkedni!

Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően

- A tanulást is tanulni kell
- Tanulást segítő tevékenységek
- Egészséges életrend
- A helyes napirend kialakítása
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége
- Ünnepek a családban
- Az ünnepek szerepe az emberek életében - Ismerem-e önmagam?
- A megismerés forrásai
- Baráti kapcsolatok
- Részvétel a házi munkában
- A nyári szünidő tervezése
- A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás
- Fiúk és lányok barátsága
- A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság
- Igazmondás, hazugság
- A serdülők biológiai és higiéniai problémái
- Fejlesztő játékok tanulása
- Tudni illik, hogy mi illik - Illemtan a gyakorlatban
- Lakásunk kultúrája
- Pályaválasztásra készülünk
- Önállóság a tanulásban
- Konfliktusok az osztályban
- Igaz barátok az osztályban
- A kulturált magatartás szabályai
- Viselkedés ünnepi alkalmakkor
- Bíráló, önbírálat
- A család funkciói
- Konfliktus a családban
- Fizikai és szellemi munka
- A pénz szerepe életünkben
- Ápoltság, divatos megjelenés
- Hogyan rendezném be otthonomat?

- A vendéglátás illemtana
- A határainkon túl élő magyarság
- Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
- Az étkezési kultúra
- Az iskolaválasztás gondja
- A család pályaválasztási elképzelései
- Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában
- Törekvés a harmonikus életre
- Jövőnkre készülünk
- Harcba önmagunkkal
- Bizonytalankodók az iskola- és a pályaválasztásban
- Ügyintézés a mindennapokban
- Barátság, szerelem, szexualitás
- Házasság és család, a felbomló család
- Hétköznapiak és ünnepek a családban
- Korunk jellemző betegségei
- A fiatalkori bűnözés
- A hivatalos helyen való viselkedés illemtana
- Különböző tanulási módszerek
- A jó időbeosztás, a helyes napirend
- Közösségfejlesztő játékok
- A kulturált viselkedés alapjai, illem
- Ismerős, haver, barát
- Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érés tudatosítása
- Árulkodás, becsület, "betyárbecsület"
- Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség
- Közlekedési szabályok, utazási illemtan
- Színházlátogatás: viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése
- Megjelenés, öltözködés
- A sport szerepe az egészséges fejlődésben
- Helyem a családban, szüleink tisztelete
- Egészséges életmód rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
- Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
- Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye
- A televízió műsorok, a videó-filmek helyes megválasztása
- Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége
- Iskolai hagyományok megismerése
- Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi, és a női szerepek.
- Szerelem és házasság

- Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink.
- Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése
- Családi hagyományok, ünnepek
- A vallások szerepe életünkben, sokfélék vagyunk, tolerancia
- Viselkedés iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen
- A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése
- Megélhetés, gazdálkodás, jólét
- Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága
- Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink
- Helyünk Európában
- Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások
- Az információszerzés lehetőségei
- Családi munkamegosztás, segítség otthon
- A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás
- Szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, zenetanulás, tánc, képzőművészet stb.)
- Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása
- Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása.

1.14 A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994 (VI. 8.) MKM rendelet 7. sz. melléklete határozza meg azoknak a minimálisan kötelező eszközöknek és felszereléseknek a jegyzékét, amelyekkel iskolánknak rendelkeznie kell. Ennek alapján folyamatosan ellenőrizzük, hogy rendelkezünk-e a szükséges eszközökkel, a hiányok pótlásáról gondoskodunk.

A szaktárgyak tanításához szükséges eszközöket a tantárgyak tantervei egyenként tartalmazzák.

1./A EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

1. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos célkitűzések, feladatok

Legfontosabb célkitűzéseink:

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt.
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat.
- Ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket és azok veszélyeit.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket.
- Alakítsunk ki igényt az egészséges és tiszta környezet iránt.
- Egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása
- Testmozgás fontosságának tudatosítása

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Természettudományos kompetencia
- Szociális kompetencia:

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink:

- Az egészséges életmódra nevelés legyen része az iskolai élet minden területének.
- Biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Mutassunk be sokoldalú egészségvédő lehetőségeket, nyújtsunk az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismereteket.
- Tudatosítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ajánljunk ezek megővására magatartási alternatívákat, gyakorlással, segítséggel és példamutatással. Alakítsunk ki egészségvédelmi szokásrendszert, helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.
- Ösztönözzük tanulóinkat – közös véleményformálással, tanácsadással – az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására. (anyanyelvi kommunikáció)

- Nyújtunk segítséget az egészségvédő öntevékenységekben és az egészséges életmód kialakításában.
- Az iskolaotthon keretében és a napközis tevékenységek során biztosítunk lehetőséget arra, hogy a napirendbe beillesztve tudatosan tervezett, fejlesztő mozgással és játékkal levegőn tölthessék szabadidejük nagy részét. (Legalább napi két óra.) Mindezek figyelembevételével alakítsuk helyesen a napi és heti rendet.

Egészséges táplálkozásra nevelés feladatai:

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása. (Napi ötszöri étkezés)
- A kulturált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása, és az ízléses terítés iránti igény felkeltése.
- Iskolánk tanulóink számára háromszori étkezést biztosít.
- Az étrend összeállításánál figyelembe kell venni a gyermekélelmezési normákat.
- Esetenként az eltérő táplálkozást igénylő gyerekek étkeztetését biztosítani kell.
- El kell érünk, hogy tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezték előtérbe az egészséges élelmiszereket.

Személyi higiéné kialakításának feladatai:

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények kialakítása, technikák elsajátítása.
- Az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása. Váltócipő használata.
- Gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedésük megakadályozása módjainak tanulása, ismerete, betartása.
- Káros élvezeti szerek veszélyeinek és fogyasztásuk következményeinek megismerése.
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezelések igénybevétele.
- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele. (Iskolaorvos, védőnő, fogorvos)

Mentálhigiéné feladatai:

- Biztonságos, nyugodt, bizalommal teli, elfogadó, szeretetteljes légkör biztosítása tanulóink, dolgozóink számára.
- Ésszerűen tervezett oktató és nevelőmunka, mely biztosítja tanulóinknak az egyenletes terhelést.
- A veszélyeztetett és halmozottan veszélyeztetett tanulók körének felmérése és folyamatos segítése. Megfelelő segítségnyújtás a lelkileg sérült tanulónak az iskolapszichológusokkal együttműködve. A lelkileg egészséges tanulók mentális épségének megőrzése.

- Személyre szabott beavatkozási lehetőségek alkalmazása, kiegészítése különböző terápiák javaslatával.
- Lehetőségek biztosítása, és személyes példamutatás a szabadidő helyes, egészséges eltöltésére.

Családi életre nevelés feladatai:

- Tegyük képessé tanulóinkat a tartalmas, egyenrangú, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és fenntartására.
- Tudatosítsuk, hogy a család életünk alapvető, legfontosabb közössége. Törekedjünk a kívánatos családmódel iránti igény felkeltésére és kialakítására.

A családi életre nevelés fontos területe a szexuális nevelés.

- Feladatunk, hogy megismerjék és megérthessék testük működését, a nemiségnek az emberi életben betöltött szerepét.
- Tájékoztatunk kell a gyerekeket a nemi úton terjedő betegségekről, ezek következményeiről, és megelőzési lehetőségeiről.
- Ismereteket kell nyújtunk a fogamzásgátló módszerekről, a tudatos családtervezésről.

2. Az egészségnevelési program segítői

- Iskolaorvos

Rendszeresen végzi a gyermekek egészségügyi szűrését és kötelező oltását. A szűrővizsgálatok alapján szakorvosi beutalóval látja el a gyerekeket. Folyamatosan kapcsolatot tart az iskola vezetésével, jelzi az egészségügyi problémákat.

- Védőnő

Segíti az iskolaorvos munkáját, vezeti a dokumentációt, szűréseket végez, kezeli a tanulók egészségügyi törzskönyvét, amelyet a gyermek iskolából való távozása után a következő iskolába továbbít. Előadásokat tart az iskola vezetésével egyeztetett témákban

- Fogorvos

Évente két alkalommal végez szűrést osztályonként, előre egyeztetett időpontban.

Ha szükséges visszarendeli a gyerekeket kezelésre, vagy fogszabályozásra.

- Családsegítő szolgálat vezetője

A rászoruló családokat segítséget kaphatnak. Kapcsolattartó a gyermekvédelmi felelős.

3. Tevékenységi területek:

Tanórákon:

- Az életjelenségek megismerése
- Az emberi test részei (testrészek, csontváz, izomzat, mérhető tulajdonságai, változásai, testünk működésének megfigyelése.)

- Érzékszerveink (felismerésük, védelmük, tisztántartásuk)
- Egészséges életmód (helyes napirend, táplálkozás, rendszeres mozgás, tisztálkodás, fogápolás)
- Táplálkozás, fejlődés (táplálékcsoportok, helyes napi étrend, étkezési kultúra, a táplálék útja, a táplálkozás hatása fejlődésünkre, életjelenségeinkre)
- Az egészség megóvása (a betegségek megelőzése, a betegségek és leggyakoribb tüneteik, leggyakoribb fertőző betegségek).

Iskolánk szabadidős tevékenységei, amelyek az egészségnevelést szolgálják:

- Szervezett játékos sportfoglalkozások
- Játékos foglalkozások naponta az udvaron szünetekben
- Osztálykirándulások, túrák
- Természetismereti vetélkedők
- Téma napok – természeti ünnepekről való megemlékezés
- Sportversenyek
- Az iskola folyamatos természetbaráttá, ízlésessé, otthonossá tétele
- Hétvégi kirándulások, túrák szervezése
- Téli gondoskodás énekesmadarainkról
- Kerékpáros ügyességi verseny
- Tűzvédelmi bemutató
- Iskolai nyári táborok
- Sportköri foglalkozások, gyógytestnevelés
- Kapcsolat a szülőkkel

Törekszünk arra, hogy a szülők minél jobban megismerhessék egészségnevelési alapelveinket. Ehhez szükség van a folyamatos kapcsolattartásra.

- szülői értekezletek
- fogadó órák
- személyes beszélgetések
- szülők bevonása programjainkba

Az egészségnevelés prevenciós programjai

- A felső tagozatos osztályfőnöki órákon az osztályfőnökök folyamatosan foglalkoznak az egészséges életmód kérdéseivel
- Előadókat hívunk a következő témakörökben:
 - Káros szenvedélyek, drogok
 - Tűzvédelem
 - Közlekedésbiztonság
 - Szexualitás
 - Testi-lelki egészség

Mindennapos testnevelés megvalósítása:

- A heti öt testnevelés óra
- Gyógytestnevelés (lehetőség szerint úszásoktatás)
- A tehetséges tanulókat több sportágban iskolai, városi és egyéb szintű versenyekre készítjük fel.

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések

	- forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	- égési sérülések - forrázás
testnevelés	- magasból esés

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt bevonásával
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók szám.

I./B KÖRNYEZETI NEVELÉS

1.Általános jellemzők:

Alapelvek:

- Fenntartható fejlődés erősítése.
A környezeti nevelés a fenntartható fejlődés feltételeinek megvalósítását szolgálja. Olyan fejlődést, mely a jelen szükségleteit kielégíti anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékeinek esélyeit.
- Környezetünk védelme
Az ember környezetéhez hozzátartozik a természetes, az épített és a társadalmi környezet. A környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönösségét, helyét és szerepét a környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új környezeti magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak.
E cél eléréséért biztosítanunk kell tanulóink számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassák a pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget, a környezet megvédéséhez szükséges értékrendszert, készséget, tudást.
- Problémamegoldó szemlélet
A környezeti nevelésnek a valós életben kell gyökereznie. Helyi problémákra és azok megoldására természeti, társadalmi jellemzők megismerésére kell támaszkodnia. Ezek megoldása közben láttatja meg a globális összefüggéseket. (természettudományos kompetencia)

A problémák egyedül nem megoldhatók, ezért a környezeti nevelés fontos célja az együttműködésre nevelés, az egymásra figyelés, egymás elfogadása, a társadalomba való beilleszkedés képességének fejlesztése. Mivel a jövő ökológiai problémái előre sok esetben nem láthatóak, ezért fontos az problémamegoldó gondolkodás, kreativitás képességének kialakítása és fejlesztése. (matematikai kompetencia)

2. Konkrét célok és feladatok:

- Hajlandóságot kell ébresztenünk a tenni akarásra, a konkrét problémák megoldására, hatékony együttműködésre és eredményes konfliktuskezelésre.
- Nyitottá kell tennünk tanulóinkat a környezet szépségeink befogadására, kritikussá a negatív környezeti jelenségekkel szemben.
- Segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel kialakítását, lehetővé tenni a természet teljességének megérzését.
- Élményhelyzeteket kell biztosítanunk, hogy helyes döntéseket tudjanak hozni felelősségteljes magatartással, jó értékítéllettel a pozitív jövőkép kialakulásának érdekében.
- Biztosítanunk kell a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének és megoldásának lehetőségét.
- Ki kell alakítanunk a gyerekekben a helyes választás képességét, adjunk lehetőséget a környezetkímélő technológiákkal készült termékek megismerésére, a takarékos és mértékletes életvitel igényére.
- A környezeti nevelés beépítése egyéb tantárgyakba lehetővé teszi az összetett környezeti jelenségek sokoldalú megközelítését, megismerését. (magyar irodalom, történelem, művészeti tárgyak, etika, technika)
- A jelenlegi természeti és épített környezet megismerését biztosító programok: több napos osztálykirándulások, témahét, jeles napok
- Az ökológiai szemlélet kialakítása, fejlesztése a természetes életközösségek megfigyelésével, környezeti változások nyomon követésével, természetes élőhelyek megóvásával, irányított természetvédelmi tevékenységgel.(téli madáretető készítése, folyamatos madáretetés)
- Iskolánk környezeti adottságainak megőrzése, udvarunk további parkosítása a gyerekekkel közösen megoldható gyakorlati feladat.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Természettudományos kompetencia
 - Az emberi tevékenység okozta változások megértése
 - A fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség
 - A tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családjunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásának felelőssége
- Szociális és állampolgári kompetencia:
 - Közügyekben való aktív közreműködés fontossága a környezetvédelemben

Környezettudatosság, esztétikai tudatosság

Környezetünk esztétikus alakítása, egyetemes és kulturális örökségünk védelme

3. Megvalósítás munkaformái, módszerei, eszközei

Tanórai munkaformák

A tanórai tartalom a kötelezően elsajátítandó ismeretszerzést jelenti.

Szervezési formája lehet:

- Hagyományos tanóra – 45 perces tantermi óra
- Nem hagyományos – mely a nem tanteremben töltött órákat, illetve a komplex foglalkozásokat öleli fel.(projektek, témanap, témahét, interaktív foglalkozások, tanulmányi kirándulások)

Hagyományos tanórai foglalkozások

A NAT és a kerettanterv alapján meghatároztuk a környezeti nevelés tananyagát. Arra törekedtünk, hogy a helyi tantervben az egyes tantárgyak célkitűzéseinél jelenjenek meg a környezeti nevelés céljai is.

A tanórán, a tananyagon kívül még sok egyéb tevékenység is nevel a környezet megóvására, környezetbarát életmódra.

- energiatakarékosság
- szelektív hulladékgyűjtés
- papírtakarékosság
- anyagok újrahasznosítása pl. technika órán
- a környezet folyamatos tisztántartása
- esztétikus, környezetbarát dekoráció

Nem hagyományos foglalkozások:

- Témanapok:

A környezetvédelem jeles napjait ünnepeljük változatos tevékenységi formákban az éves munkaterv szerint.

Témahét: Fenntarthatósági témahét programjai

- Nem tanteremben tartott óra: konkrét tananyag elsajátítását segítő élőhelyek felkeresése Pl: paraszttudvar, vizes élőhelyek megfigyelése interaktív foglalkozások keretében.
- Időszakos kiállítások látogatása.
- Könyvtári foglalkozások: természeti értékeink a művészetekben

Tanórán kívüli egyéb lehetőségek

- szakkörök
- gyűjtőmunkák
- vetélkedők

- nyári táborok
- kézműves foglalkozások
- kirándulások, túrák
- színház és mozi látogatás
- fűszerkert kialakítása, gondozása
- szelektív hulladékgyűjtés
- fatelepítés
- pályázatokon való részvétel

Módszerek

Arra törekszünk, hogy a hagyományos módszerek háttérbe szorításával a környezeti nevelés szempontjából sokkal hatékonyabb élményalapú, tevékenykedtető, szenzitív interaktív módszereket alkalmazzuk.

Taneszközök:

- Korszerű tankönyvek, természetismereti kiadványok, folyóiratok, játékgyűjtemények, természetfilmek
- Térképek, modellek, tablók, tájékozási eszközök (iránytű)
- Vizsgálatokhoz, mérésekhez szükséges eszközök, anyagok.
- Növénygondozáshoz és ültetéshez eszközök
- Játékokhoz szükséges eszközök
- Kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez szükséges anyagok, eszközök
- Korszerű felszerelés a technika teremben és a tankonyhán
- Internet elérési lehetőség a könyvtárban és az informatika teremben

Iskolai környezet alakítása:

- Iskolánkban az elmúlt évek során sikerült olyan környezetet létrehozni, melybe szívesen érkeznek, és otthonosan érzik magukat egész nap a gyerekek. Ez a barátságos hangulatú környezet jelentős hatást gyakorol a gyerekek személyiségének formálódására.
- Tanulóink szívesen részt vesznek épületeink szépítésében, színes faliújságok, tablók készítésében. Folyosóinkon és a tantermekben folyamatosan kiállítjuk alkotásaikat.
- Iskolánk kertjét folyamatosan fejlesztjük. Örökzöldeket, cserjéket, egynyári és évelő növényeket ültetünk, és a gyerekek bevonásával gondozzuk.
- Udvarunk alkalmas a közös játékokra, jó idő esetén a szabadban tartott tanítási órákra.
- A gyerekek figyelmét a vízzel és villanyárammal való takarékosagra irányítjuk, és megköveteljük az erre való odafigyelést.

Az iskola mindennapi élete:

- A környezeti nevelés szempontjából az iskola mindennapi életének is tervszerűnek kell lenni.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

- Szükséges az iskola minden dolgozójának példamutató magatartása.
- Takarékoskodunk az energiával és vízzel.
- A gyerekektől elvárjuk a kulturált étkezést.

Egyéb lehetőségek:

- Tanulói pályázatok
- Táborok (önköltséges)
- Tanulmányi kirándulás (önköltséges)
Szervezünk egy- vagy többnapos tanulmányi kirándulást egy-egy konkrét téma részletesebb megismerésére, egy-egy terület, táj megismerése céljából. Ellátogatunk kisebb-nagyobb gyerekcsoportokkal tanösvényekre, nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, vadasparkokba, botanikus kertekbe, múzeumokba.
- Iskolai kirándulás (önköltséges)
- A környezet- és egészségvédelem jeles napjai.
- A természet-környezetvédelem és az egészségügy jeles napjairól a tanórákba beépítve illetve külön programokat szervezve emlékezhetünk meg és tudatosíthatjuk a jelentőségüket. A nap jellegének megfelelő vetélkedőt, akciót vagy kirándulást szervezhetünk, illetve pályázatot írhatunk ki.

3. Iskolánk tagjainak, partnereinek feladata és szerepköre a környezet- és egészségvédelemben

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
Iskolavezetőség	Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Anyagi forrásokat teremt. Ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokban.	Elkötelezett, hiteles személyiségek legyenek a pedagógusok és a diákság számára. Hasznosítható kapcsolatrendszerrel rendelkezzenek. Kreativitás, nyitottság, tolerancia.
Tanárok	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezet-egészségügyi tartalmakat.	Minden tanár folyamatos feladatának tekintse a környezet-egészségvédelemre nevelést tantárgyától függetlenül..
Osztályfőnökök	Évfolyamokra lebontva az egészség- és a környezeti neveléshez szükséges tartalmak feldolgozása	Használja ki az aktualitásokat osztályközösségi megbeszéléseken. Működtesse a felelősi rendszert.
Gyermekevédelmi felelős	A hátrányos és a veszélyeztetett tanulók segítése.	Családok bevonása, konkrét segítségadás, vagy közvetítés.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Iskolaorvos, védőnő	Előadások tartása az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról. Segíti a tanár munkáját az egészségmegőrzésben.	Szakmai kompetencia, személyes ráhatás.
Technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása, tanterem, vizesblokkok, világítási hálózat karbantartása.	Az iskola kertjének ápolása, gondozása.
Diákok	A tervezett éves programban vesznek részt (hallgatóság, tevékeny részvétel, megfigyelések, kezdeményezések).	Valamennyi diák érintett a programban. Havi rendszerességgel osztályterem dekorálása, napi rendszerességgel a tanterem rendjéért, tisztaságáért való felelősség. A fő hangsúly a szemléletformáláson van.
Szülők	Előadások tartása, szemléltető eszközök gazdagítása, anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása.	Tevékeny részvétel a programokban.

4. A tantárgyi koncentráció lehetőségei

Hon- és népismeret

A tanulók

- ismerjék meg a természet közelben élő, a természetet tisztelő, azt felhasználó paraszti életmód értékeit
- ismerjék meg a népszokások egészségvédelmi vetületét (ünnepek előtti böjtök)

Környezetismeret

A tanulók

- ismerjék meg a környezetet megfigyelésekkel, vizsgálatokkal
- ismerjék meg az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében
- Ismerjék meg saját testük alapvető felépítését és működését, az egészség megőrzéséhez szükséges életvitel jellemzőit

Természetismeret

A tanulók

- váljanak képessé a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére

- a megismerés komplexitása, egészlegességére törekvés (középpontban az élő és élettelen természet konkrét valósága, a jelenségek, a táj és a környezet áll)
- természettudományos gondolkodásnak megfelelő képességek kialakítása;
- környezet állapota iránti érzékenység fejlesztése
- helyes környezeti attitűdök fejlesztése
- magatartás fejlesztése
- értékrend alakítása
- környezettudat fejlesztése
- felelősségérzet fejlesztése
- környezet használatára vonatkozó helyes döntések támogatása

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lejátszó változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- értsék meg, hogy a társadalom-földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit
- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően o ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére

- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat
- alakuljon ki ökológiai szemléletmódjuk
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősségük

Egészségtan

A tanulók

- ismerjék meg szervezetük sajátosságait és az életkorral kapcsolatos változásait
- sajátítsák el az elsősegély-nyújtási technikákat
- ismerjék fel az empátia szerepét a másik ember megítélésében

A tanulókat

- ösztönözze a helyes viselkedésmódok és a környezet-egészségvédő szokásrendek kialakítására
- segítse az önmagukkal szembeni felelősségérzet kialakításában
- segítse az őket veszélyeztető környezeti, társadalmi tényezők és azok elhárítási módjainak felismerésében

5. Környezetvédelmi napok, világnapok

Március 22.	Víz Világnapja
Március 23.	Meteorológiai Világnap
Április 3.	Csillagászati Világnap
Április 22.	Föld Napja
Május 8.	Nemzetközi Vöröskereszt Napja
Május 10.	Madarak és Fák Napja
Május 18.	Múzeumi Világnap
Május 31.	Dohányzásmentes Világnap
Június 5.	Környezetvédelmi Világnap
Szeptember 22.	Autómentes Nap
Szeptember 23.	Takarítási Világnap
Október 4.	Állatok Világnapja
Október 10.	Lelki Egészség Napja
Október 31.	Takarékossági Világnap

2. HELYI TANTERV

2.1. A választott kerettanterv megnevezése

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

PEDAGÓGIAI PROGRAM

A köznevelési törvény előírása alapján az iskola új Pedagógiai programját a 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben vezeti be.

Az iskola Helyi tanterve a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletei alapján készült:

1. melléklet – [Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára](#)

2. melléklet – [Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára](#)

A 2012-ben kiadott NAT 2013.09.01-jén első és ötödik évfolyamon került bevezetésre.

TANÉV	ÉVFOLYAMOK							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013-2014	2013	2007	2007	2007	2013	2007	2007	2007
2014-2015	2013	2013	2007	2007	2013	2013	2007	2007
2015-2016	2013	2013	2013	2007	2013	2013	2013	2007
2016-2017	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013

110/2012. (V.4.) Korm. Rendelet a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

Műveltségi területek NAT által ajánlott %-os aránynak megfelelő óraszám	1-3. évf.		4. évf.		5.-6. évf.		7.-8. évf.	
	min	max	min	max	min	max	min	max
Magyar nyelv és irodalom	7,0	10,0	7,0	11,0	4,0	6,0	3,0	4,5
Élő idegen nyelv	0,5	1,5	0,5	1,5	3,0	5,0	3,0	4,5
Matematika	3,0	5,0	3,5	5,0	3,5	5,0	3,0	4,5
Ember és társadalom	1,0	2,0	1,0	2,0	1,5	3,0	3,0	4,5
Ember és természet	1,0	2,0	1,0	2,0	1,5	3,0	4,5	6,0
Földünk- környezetünk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	1,0	1,0	2,5
Művészetek	3,5	5,0	4,0	5,5	3,0	4,5	2,5	4,5
Informatika	0,5	1,0	0,5	1,0	1,0	2,0	1,0	2,5
Életvitel és gyakorlat	1,0	2,0	1,0	2,0	1,0	3,0	1,0	3,0
Testnevelés és sport	5,0	6,0	5,30	7,0	5,5	7,0	4,5	6,0

2.2. Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, kötelező és választható tanórai foglalkozások, ezek óraszámai, az előírt tananyag és követelmények

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel.

Hit- és erkölcsstan

A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendeletben meghatározottak szerint a szülőket tájékoztatjuk mely felekezetek végeznek hitoktatást intézményünkben, és a nyilatkozattétel után lehetőleg azonos időszámban szervezzük meg a hit és erkölcsstan órákat.

Az egyes tantárgyak tananyagát, fejlesztési feladatait és követelményeit a tantárgyak helyi tanterve tartalmazza.

Tantárgyanként tartalmazza:

- a tantárgyi órakereteket,
- a fejlesztési követelményeket (kulcskompetenciák fejlesztését),
- a tananyagot,
- a továbbhaladás feltételeit,
- a felhasznált taneszközöket.

Egyéb tanórák, foglalkozások

- Egyéni fejlesztő foglalkozások
- Korrepetálások
- Versenyekre való felkészítések, tehetséggondozó foglalkozások

Tanórán kívüli foglalkozások:

- Előkészítő foglalkozások
- Sportkör - tömegsport
- Napközis foglalkozások
- Szakkörök
- Felvételi előkészítők
- Gyógytestnevelés orvosi javaslat alapján.

Kerettanterv-helyi tanterv (alsó tagozat)

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+2	6+1+1
Idegen nyelv – német				2+1

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika				+1
Felzárkóztatás	1	1	1	
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Választható órakeret	2	2	2	2

Szabadon tervezhető és választható órakeret

A szabadon tervezhető órák számával készségfejlesztés és gyakorlás céljával a következő tantárgyak óraszámát növeltük meg:

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Magyar nyelv és irodalom	1	1	2	2
Matematika	1	1	1	1
Kötelező óra	25	25	25	27
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Választható órakeret	2	2	2	2
Informatika	1	1	1	1
Német				1
Felzárkóztatás	1	1	1	

Kerettanterv-helyi tanterv (felső tagozat)

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4 + 1	4 + 1	3 + 1	4 + 1
Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4 + 1	3 + 1	3 + 1	3 + 1
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2+1	2+1	2 + 1	2
Természetismeret	2+1	2+1		

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Fizika			2	1 + 1
Kémia			1 + 1	2
Biológia – egészségtan			2	1 + 1
Földrajz			1+0,5	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/ Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Választható órakeret	3	3	4	4

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Magyar nyelv és irodalom	1	1	1	1
Matematika	1	1	1	1
Történelem			1	
Biológia				1
Természetismeret		1		
Választható órakeret	3	3	4	4
Történelem	1	1		
Természetismeret	1			
Fizika				1
Kémia			1	
Informatika			1	1
Földrajz			0,5	
Felzárkóztatás	1	2	1,5	
Előkészítő				2

A kiadott kerettanterv A illetve B változata közül az intézményünkben a következő kerettanterveket választottuk:

Tantárgy	Változat
Magyar nyelv és irodalom 5-8. évfolyam	A

Technika,életvitel és gyakorlat	B
Biológia egészségtan 7-8. évfolyam	A
Fizika 7-8. évfolyam	A
Kémia 7-8. évfolyam	B
Ének-zene 1-8. évfolyam	A

2.3. Az alkalmazható tankönyvek, taneszközök és tanulmányi segédletek kiválasztásának elvei

Írott taneszközök választhatósági feltétele

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az emberi erőforrások minisztere hivatalosan tankönyvvé nyilvánított.

A tankönyvek kiválasztásában a következő szempontok érvényesülnek:

A tankönyv

- szerepeljen a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben;
- tartalma illeszkedjen az adott tantárgy tantervéhez;
- tananyagának elrendezése logikus, szemléletes legyen;
- adjon lehetőséget a tehetséggondozásra, illetve segítse a felzárkóztatást;
- alkalmas legyen a tanulók munkájának irányítására a tanulás egy-egy szakaszában;
- gondolkodtató, változatos feladatokat tartalmazzon;
- a különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását;
- adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre;
- adjon lehetőséget az önálló tanulói munkáltatásra;
- alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására;
- segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését;
- jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen;
- tetszetős, tartós kivitelű legyen;
- ára legyen mérsékelt.

Munkaközösségek kompetenciái

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket, tanulmányi segédleteket, ruházati és más felszereléseket a nevelők a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

Munkaközösségek taneszköz választásának szempontjai

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- Az egyes tantárgyaknál felhasznált tankönyvek és segédanyagok tartalmuk és témaköreik tekintetében feleljenek meg a kerettantervnek.
- A kiválasztott tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök feleljenek meg a tanulók életkori sajátosságainak. Tartalmazzák a mindenkor legkorszerűbb és legjobban felhasználható ismereteket. o Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- Új taneszközök használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

Az intézmény tantestülete törekszik arra, hogy a tanulók szüleit túlzott anyagi áldozatokra ne kényszerítsék.

Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

A szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat ruházati és más felszerelések megvételével kapcsolatosan a szülőre háruló kiadások tekintetében korlátozásokat állapíthat meg.

Elektromos és digitális taneszközök

Az iskolai nevelő-oktató munkát, a szemléltetést és a tanulók tevékenykedtetését segítő eszközök: interaktív eszközök és digitális tananyagok, írásvetítő, diavetítő, fali vetítővászon, televízió, videó kamera és lejátszó, kazettás magnetofon, CD lejátszó, számítógép, szkennel, nyomtató. Számuk növelésére és korszerűsítésére folyamatosan törekszünk.

3. §-ának (3) bekezdése alapján állítjuk össze.

A tankönyvek megrendelése és a tanév kezdetekor a tankönyvek kiosztása az iskolában történik.

Külön iskolai szabályzat rendelkezik a tanulói tankönyvellátás és tankönyvtámogatás rendjéről.

Szülői tájékoztatás

A szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatni kell azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz.

Tájékoztatni kell őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

2.4. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása:

Az első-második évfolyamon fokozatosan átvezetjük a gyermekeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Kiemelt hangsúlyt kap a játékközpontú tanulási tevékenység, amely fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít ki. Tekintettel a lehetséges egyéni fejlődésbeli különbségekre fontosnak tartjuk az egyéni képességek kibontakoztatását, amelyet az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szándékozunk

megvalósítani. Változatos munkaformákkal és módszerekkel kívánjuk kialakítani az adott korosztálytól elvárható motiváltságot. Megismertetjük őket a különböző tanulási technikákkal, melyek által egyre kevesebb tanítói segítséggel lesznek képesek saját tanulásukat megszervezni, feladataikat elvégezni. Fokozatosan – sok pozitív visszajelzéssel – erősítjük a feladat- és kötelességtudatukat, mellyel egyre magabiztosabban lesznek képesek megfelelni a követelményeknek.

A harmadik-negyedik évfolyamon arra törekszünk, hogy a megalapozott tanulásszervezési folyamat tovább építésével egyre nagyobb önállósággal legyenek képesek a gyermekek magas szintű teljesítményre. Előtérbe kerülnek a problémamegoldó gondolkodást fejlesztő tevékenységek. A munkaformák magasabb szintű alkalmazásával törekszünk a gyermekek motiváltságát növelni. Új tanulásszervezési megoldásokkal (pl. kutatómunka, projektmunka, internet alkalmazása...) tudásuk mélyítését, teljesítményük fokozását kívánjuk elérni, illetve általuk fejleszteni az együttműködési készséget, ami a tovább haladáshoz nélkülözhetetlen. Megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait. Teret és lehetőséget adunk a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának kielégítésére. Megismertetjük tanulóinkkal az egészséges és környezettudatos életmódot. Formáljuk önismeretüket, erősítjük önbizalmukat. Megalapozzuk énképüket.

A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat ötödik-hatodik évfolyamán a nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása:

- a tanulói tudás megalapozása,
- együttműködési készség fejlesztése,
- kulcskompetenciák megalapozása,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése, a koncentráció és a relaxáció képesség alapozása,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátítása,
- a mentális képességek célirányos fejlesztése,
- az önálló tanulás és az önművelés megalapozása.

Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása, a kreativitás fejlesztése. Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív –interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

2.5. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a *Nemzeti köznevelési törvény 27. § (11)* bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

- 2012.szeptember 1-től felmenő rendszerben (1. és 5. osztály) heti 5 testnevelés óra biztosításával (órarendbe építve, tanóráként szervezve)

A tornaterem nagyfokú kihasználtsága miatt előfordul, hogy a tanóra délutáni időpontra esik.

A mindennapos testnevelés tanórán kívüli további megvalósulási módjai:

- iskolai sportkörben való sportolás lehetősége
- néptánc
- szabadidős foglalkozás keretében játék- és sportfoglalkozás
- sportdélutánok, sportnapok szervezése a szülők bevonásával
- sportszervezet vagy sportegyesület által kiállított igazolás alapján igazgatói engedéllyel (a sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való részvétel).

2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható tanítási óra. Helyi tantervünk e pedagógiai program 2.2. pontjában határozza meg, hogy melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken egy adott osztály valamennyi tanulója köteles részt venni. Ugyancsak a 2.2. pont határozza meg a szabadon tervezhető órakeret felosztását és a választható időkeret tantárgyankénti órakeretét, felhasználását.

A tanuló és a szülő már az iskolába jelentkezés előtt tájékozódhat az osztályok óratervéről, követelményéről honlapunkon. Ennek ismeretében választja iskolánkat.

A felvétel után, a beiratkozáskor ennek ismeretében és tudatában a tanuló számára az elkövetkező évekre az óraterv szerinti tanulás kötelező.

A szülő minden éven dönthet arról, hogy gyermeke a következő tanévben felekezetek szerinti hit-és erkölctan oktatáson vesz részt vagy az iskolai erkölctan oktatáson.

A csoportok kialakítása a tanulók igénye, képessége, érdeklődési köre alapján történik, melyek

- szakkörök, tehetséggondozás
- verseny-előkészítők (egyéni foglalkozás)
- korrepetálás, felzárkóztatás
- tömegsport, sportkör

A csoportokba jelentkező tanuló, ill. szülője tudomásul veszi, hogy a jelentkezés (minimálisan) egy tanévre szól, erről írásban nyilatkozik.

Az igazgató – a foglalkozást előreláthatólag vezető tanár megnevezésével – április 15-ig közzéteszi az iskola honlapján a választható tantárgyak, a választható nem tanórai foglalkozások listáját.

A tanulók május 20-ig adhatják le jelentkezésüket.

2.7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív fejlesztő formái

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés időnként kiterjed a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

Az értékelés a szaktanár joga és kötelessége. Az értékelés szakmai és pedagógiai kifogástalansága a szaktanár felelőssége.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek, a tanulók tudása értékelésének, minősítésének, számonkérésének formái, követelményei az *Nkt.* 54. §-ában foglalt értékelési kategóriák szerint történik.

Belső értékelési rendszerünkben a folyamatos értékelést valósítjuk meg mérésekkel kombinálva. Ilyen módon tudjuk nyomon követni a tanulók fejlődését, feltárni azokat a területeket, megismerni azokat a tanulókat, ahol ill., akiknél korrigálásra van szükség, így személyre szólóan végezhetjük a személyiségfejlesztést.

A tanulók teljesítményének elbírálásakor különbséget kell tenni az értékelés és az osztályzattal történő minősítés között.

Az értékelésnél megállapítjuk a fejlődést, a sikeres munkát biztatjuk, dicsérik a tanulót, értékeljük igyekezetüket, önállóságukat, de rámutatunk a hiányosságaikra is.

Az osztályzatokkal történő minősítésnél a tantervi követelményeket tartjuk az irányadónak. A tanulók 1- 5- ig érdemjegyeket kapnak.

A szöveges értékelés területei:

- szociális fejlettség: kapcsolatteremtés, érzelmi élet,
- kommunikáció,
- kitartó szorgalom az adott tantárgy tekintetében, vagy annak hiánya,
- képességek, készségek fejlődése,
- kiemelkedően jó, vagy visszaeső tanulmányi teljesítmény,
- feladattudat, önállóság, figyelmes munkavégzés az órán, tanuláshoz való viszony,
- órai munkák, órai aktivitás,
- íráskép, füzetvezetés

Érdemjeggyel történő értékelés:

- témazárók, dolgozatok
- írásbeli, szóbeli feleletek
- kiemelkedő órai munka
- memoriterek
- kiselőadások

Írásbeli felmérések

- Tanév elején valamennyi évfolyamon diagnosztikus mérésekkel tárjuk fel a tanulók induló tudását. (Csak százalékoljuk!)
- Tanév közben évfolyamonként, tantárgyanként egységesített szempontok alapján témazáró dolgozatok (tematikus tudáspróbák).
- Tanév közben formatív mérésekkel szerzünk információkat folyamatosan a továbbfejlesztő munkánkhoz.
- A tantervi követelmények teljesítéséről félévkor és a tanév végén kritériumorientált minősítő (szummatív) felméréssel győződünk meg.
- Bementeti, kimeneti mérések iskolánk fejlesztési programjához kapcsolódóan az abban megjelölt évfolyamokhoz és tantárgyakhoz kidolgozott feladatsorokkal.

A feleltetés lehet szóbeli, vagy írásbeli

- Fontos, hogy a tanulóknak szóban és írásban is legyen lehetőségük a beszámolásra.
- A témazáró dolgozatra való felkészülés komoly erőfeszítést jelent, akkor is, ha a tanár összefoglaló órán súlypontosz, és eligazítást ad, ezért lehetőleg egy nap legfeljebb két témazáróra kerüljön sor.

A szülők és a pedagógusok körében végzett felmérés azt mutatja, hogy az osztályzattal történő értékelés hagyományát kell folytatnunk.

Az eredményes tanulás érdekében minden pedagógus ragaszkodik a diákok házi feladataihoz. Így nem vehető figyelembe (különösen heti 2 órás tantárgyaknál), hogy az órák közötti időszak a hét végére esik-e vagy sem. Ha a tananyag megköveteli, akkor írásbeli feladatot is kapnak. Hosszabb terjedelmű feladat (pl. olvasónapló, projektek stb.) elkészítéséhez több idő áll rendelkezésre.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Osztályzatok a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmény alapján:

Jeles: ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot és alkalmazni is képes a tudását. Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani.

Jó: ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebbségi előadási hibákat vét, definíciói esetenként bemagoltak.

Közepes: ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait.

Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni.

Elégséges: ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de továbbtanuláshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.

Elégtelen: ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A tantárgyi minimumot sem tudja.

A minősítés rendszeressége teljesen egy adott nevelőtől és tanulócsoporttól függ, annyi megkötéssel, hogy minden tanulónak tantárgyanként havonta egy, illetve félévenként minimum három érdemjegye legyen, melyeknél az írásbeli és szóbeli számonkérések aránya optimális legyen.

A témazáró dolgozatot két héten belül ki kell javítania a pedagógusnak, a határidőn túl javított érdemjegyet a tanuló nem köteles elfogadni.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Első évfolyamon, valamint a 2. évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szóveges értékelést alkalmazunk.
- Második évfolyam második félévétől nyolcadik év végéig a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjeggyel, év végén osztályzattal minősítjük.
- A félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt tájékoztatjuk az e-értesítőn keresztül.

A százalékos, a szóveges és az osztályzattal történő minősítés megfelelése a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

0-30%	<i>Ha a tantárgy jellegének megfelelő szóveges értékelés azt takarja, hogy felzárkóztatásra szorul</i>	1 (elégtelen)
31-50%	felzárkóztatásra szorul	2 (elégséges)

PEDAGÓGIAI PROGRAM

51-74%	megfelelt	3 (közepes)
75-90%	jól megfelelt	4 (jó)
91-100%	kiválóan megfelelt	5 (jeles) kiemelkedő többlet teljesítmény esetén: 5 (kitűnő)

Az értékelésnél alkalmazott módszerek:

Folyamatos megfigyelés

- alapvető készségek, képességek fejlettségi szintje
- tárgyi tevékenységben való jártasság
- tanult műveletek értelmezése
- tantárgy iránti érdeklődés
- órai munkában való részvétel aktivitása
- házi feladatok megoldása, ellenőrzése
- munkadarabok elkészítése, eszközhasználat

Szóbeli ellenőrzés

- önálló összefüggő feleletek alapján, a feltett kérdésekre adott válasz
- kiselőadások tartása egy témakörben
- memoriterek tudása

Írásbeli ellenőrzés

- témaközi írásbeli feleletek egy –egy témakörben
- témazáró dolgozatok íratása
- féléves és éves felmérők íratása
- gyűjtőmunka
- tesztek megoldása

2.8.Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása

A házi feladat a tanulók önálló, a tanítási órák között végzett tevékenységén alapuló oktatási módszer.

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.
- A házi feladat hatékonyabbá tétele érdekében, a házi feladatot mindig gondosan ki kell jelölni, a házi feladatnak sikeresen megoldhatónak kell lennie.
- A feladatok nehézsége feleljen meg a tanulók képességének (a túl nehéz feladat szorongást vált ki), ennek érdekében időnként alkalmazzunk differenciált házi feladatot, azaz a jobbaknak a tananyagon túlmutató, a gyengébbeknek felzárkóztató jellegű feladatokat jelöljük ki.
- Világosan közölni kell a tanulókkal a házi feladat elkészítésének a szabályait, a mulasztás következményeit.
- Az egy tanítási napra adott, kötelezően elvégzendő szóbeli és írásbeli feladatok mértéke átlagos képességű tanuló számára ne haladja meg tantárgyanként a 25-30 percet. Ettől több időt igénybe vevő feladatot a tanuló önként vállalhat.
- A házi feladat anyaga a tanítási órán írásban, vagy szóban számon kérhető.
- A tanulók a tanítási szünetek idejére nem kapnak írásbeli házi feladatot.
- Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére- a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl nem kapnak szóbeli feladatot sem.
- Hosszabb szünetre (nyári) nem kötelező jelleggel, a meglévő tudást szinten tartó feladatok adhatók (gyűjtő munka, házi olvasmány, különféle megfigyelési feladatok stb.).
- A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

2.9 A tanulói magatartás és szorgalom értékelése

- az iskolai Házirendben megfogalmazott kötelezettségek teljesítésén,
- a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon, rendezvényeken mutatott magatartáson, tevékenységeken,
- a házi feladatok elkészítésén, a felszerelés mindenkor meglétén,
- a közösségben és a közösségért végzett munkán,
- az iskola által támasztott erkölcsi követelményeken alapul.

A magatartás, szorgalom értékelését az osztályközösségek javaslatai alapján közösen az osztályfőnökökkel havi rendszerességgel végzik, érdemjeggyel, az 1. osztályban és 2. osztályban félévig szövegesen értékelik. Lényeges, hogy az értékelés pozitív, biztató, reményt adó legyen.

Az osztályzást büntetésre nem lehet használni!

Félévkor és év végén az alsó tagozatban az osztálytanító, az érintett pedagógusok véleményének kikérésével értékel. Az osztályfőnök 5.-8. évfolyamon a magatartás és

PEDAGÓGIAI PROGRAM

szorgalom érdemjegyét nevelőtestület véleménye alapján értékeli. Vitás esetekben, az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

Félévkor és év végén történő értékelés az értesítőbe és a bizonyítványba is bekerül.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Az értékelés szempontjai:

Magatartás	példás	Jó	változó	rossz
1.Fegyelmezettsége	nagyfokú állandó, másokra pozitívan kiható	megfelelő, még nem teljesen a sajátja	másokat zavaró, kifogásolható, gyenge, ingadozó, de javuló	erősen kifogásolható, másokat erősen zavaró, negatív
2.Viselkedéskultúrája, hangneme	kifogástalan, példaértékű, tisztelettudó, udvarias	kevés kivétlnivalót hagy maga után	udvariatlan, nyegle	durva, romboló, közönséges, goromba, heves, hangoskodó
3. Hatása közösségre, társas emberi kapcsolatai	pozitív, aktív segítőkész, jóindulatú, élenjár, kezdeményező	nem árt, ingadozó, részt vesz, de befolyást nem gyakorol	közömbös, vonakodó, komisz	negatív, goromba, ártó, megfélemlítő
4. Házi rend betartása	betartja, arra ösztönöz	néha hibázik	részben tartja be	sokat vét ellene
5. Felelősségérzete	nagyfokú felelősségtudat	időnként feledékeny	ingadozó	felelőtlen megbízhatatlan

Szorgalom	példás	jó	változó	rossz
1.Tanulmányi munkája	céltudatosan törekvő, odaadó, igényes, tudás megszerzése	figyelmes, törekvő	ingadozó	hanyag, lassító
2.Munkavégzése	kitartó, pontos, megbízható, önálló, lankadatlan	rendszeres, többnyire önálló	rendszeretlen, hullámzó, önállótlan	megbízhatatlan, gondatlan
3.Kötelességtudata	kifogástalan, precíz	megfelelő, néha ösztökélni kell	felszerelése gyakran hiányos	szinte nincs, felszerelése többnyire hiányos
4.Tanórákon kívüli információk felhasználása, többletmunka	rendszeres, érdeklődő	előfordul, ösztönzésre dolgozik	ritkán	egyáltalán nem, ill. nincs

A tanulók jutalmazásának elvei és formái

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

Az iskola ezen túlmenően azt a tanulót, aki

- eredményes kulturális tevékenységet folytat,
- kimagasló sportteljesítményt ér el,
- közösségi életben tartósan jó szervező és irányító tevékenységet végez
- társadalmi és közhasznú munkában vesz részt, jutalmazza.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni.

Az évközi jutalmak formái:

- szaktanári dicséret szóban (kiemelkedő tanulmányi munkáért, versenyen való részvételért)
- szaktanári dicséret írásban
- osztályfőnöki dicséret írásban (közösségi munkáért)
- igazgatói dicséret írásban (több tanulmányi, vagy sportversenyen kiváló eredmény eléréseért, vállalt feladatok magas szintű, példa értékű megvalósításaért).
- tanulóközösség előtt átadott igazgatói dicséret

Az év végi jutalmak formái:

- oklevél (Kiemelt eredménnyel végzett együttes munka. Jeles tanulmányi eredmény, példamutató magatartás, kiemelkedő eredmény versenyen)
- könyvjutalom (Kitűnő tanulmányi eredmény és példamutató magatartás, kiemelkedő eredmény versenyen)
- magánszemély által alapított díj: Kosárka-díj (8 éven át kiemelkedő tanulmányi eredmény, példamutató magatartás, kiemelkedő eredmény versenyeken, közösségi munka)

2.8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A nevelőtestület és az intézményvezető döntése alapján az intézményben a következő sajátos pedagógiai módszereket alkalmazzuk:

Tanóra:

Heterogén osztályközösségben a differenciálásra, tevékenységközpontú oktatásra építve. A tanórákon sor kerül kiscsoportos és páros munkára, egyéni fejlesztésre. / Célja mindenekelőtt az, hogy az órákon minden diák optimálisan fejlődhessen. Mindenképpen figyelemmel kell kísérni, és ismerni kell a tanulók képességét, motiváltsági fokát, külön figyelmet fordítva az egyéni különbségekre, a tanulók egyéni fejlődési ütemére.

Tantárgyi projektek:

Egy adott tantárgy éves programjába beillesztve a projektmódszer használatával feldolgozott témarészlet.

Témanap:

Az egészséges életmód keretén belül minden évben legalább egy témanapot tartunk. A tanulók ezen a napon a szakórák keretében és tanórán kívüli foglalkozásokon előadásokat hallgatnak meg, és a témához kapcsolódó gyakorlati foglalkozásokon vesznek részt.

Témahét:

A környezettudatosság jegyében a környezetvédelemmel, tágabb és szűkebb környezetünk megismerésével kapcsolatos feladatokat oldanak meg tanulóink ezen a héten tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében.

A tanórán kívüli egyéb foglalkozások

Az iskola a tanulók számára – a tanórai foglalkozások mellett – az alábbi tanórán kívüli foglalkozásokat szervezi:

- *Tehetséggondozó, felzárkóztató és egyéni foglalkozások.* Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.
- *Tömegsport, iskolai sportköri foglalkozások.* Az iskola sportfoglalkozásai a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítják a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- *Szakkörök.* A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálják. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészeti, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények (minimum 8 fő) és az iskola

lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején, szeptember 30-ig, az iskola nevelőtestülete dönt.

- *Versenyek, vetélkedők, bemutatók.* A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (tanulmányi, sport, művészeti) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük.
- *Kirándulások.* Az iskola tanulói számára évente kirándulásokat szervez pályázati lehetőségeket kihasználva. A tanulók részvétele a kirándulásokon önkéntes, a felmerülő költségekhez szülői hozzájárulás is szedhető.
- *Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozások.* Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését segítik a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. A tanulók részvétele ezeken a foglalkozásokon – ha az tanítási időn kívül esik és költségekkel jár – önkéntes. A felmerülő költségeket ekkor, ha az iskolának nincs forrása rá, a szülőknek kell fedezniük.
- *Szabadidős foglalkozások.* A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére különféle szabadidős programokat szervez a nevelőtestület, figyelembe véve a szülők anyagi helyzetét (túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, táncos rendezvények). A diákok részvétele a szabadidős rendezvényeken önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.
- *Iskolai könyvtár.* A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon a tanórák után látogatható iskolai könyvtár segíti. A könyvtár szolgáltatásait csak az iskolai könyvtárba beiratkozott tanulók és iskolai dolgozók vehetik igénybe. A beiratkozás minden tanév elején egyénileg történik, és egy tanévre szól.

A tanórán kívüli foglalkozásokra való tanulói jelentkezés – a felzárkóztató foglalkozások, valamint az egyéni foglalkozások kivételével – önkéntes. A tanórán kívüli foglalkozásokra a tanulónak az adott tanév elején kell jelentkeznie, és a jelentkezés egy tanévre szól.

A felzárkóztató foglalkozásra, valamint az egyéni foglalkozásra kötelezett tanulókat képességeik, tanulmányi eredményeik alapján a szaktanárok jelölik ki.

A tanulók részvétele a felzárkóztató foglalkozásokon, valamint az egyéni foglalkozásokon kötelező, ez alól felmentést csak a szülő írásbeli kérelmére az iskola igazgatója adhat.

2.9. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Iskolánkban évente egy alkalommal mérjük fel tanulóink fizikai állapotát. Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során leképezhetők az egyes képességeknél felmerülő hiányosságok. Az így feltárt problémás területek a gyerekek életmódjának ismeretével kiegészítve megfelelő kiindulási alapot biztosítanak az egyén, illetve a közösség felzárkóztató, fejlesztő tervének elkészítéséhez.

A méréshez a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Tesztet „Netfit-et” alkalmazzuk, mely a következő feladatokból áll:

testtömeg index (BMI) mérés

testzsír százalék mérés

20 méteres állóképességi ingafutás teszt: a teszt kezdetén a vizsgálat vezetője elindítja a hanganyagot amely a távok és szintek végét egymástól eltérő hangjelzéssel jelzi. A szint percenként változik, amely 0,5 km/h sebességnövekedést jelent. A tanuló feladata a teszt során, hogy folyamatos futással a lehető legtávolabb végezze a tesztet. A tanulóknak minden hangjelzés megszólalása előtt teljesíteni kell a 20 m-es szakaszt és érintenie kell a táv végét jelző vonalat. A következő táv megtételét csak a hangjelzés után kezdheti meg.

Ütemezett hasizom teszt: hanyattfekvésben, hajlított térdekkel kell elhelyezkedni, úgy hogy a talp a talajon legyen, és a fej érintse a talajt, a karok a test mellett legyenek, a tenyerek lefelé nézzenek, az ujjak nyújtva legyenek és érintsék a mérőcsík hozzá közelebb eső szélét. A hangjelzés által diktált ütemet tartva, „fel!” vezényszóra emelni kell a törzset addig, amíg az ujjak megérintik a mérőcsík távolabbi szélét „le!” vezényszóra kell visszatérni kiinduló helyzetbe. Ha egyszer nem éri el a mérőcsík végét vagy ütemet téveszt, figyelmeztetést kap, második esetben vége a tesztnek.

Törzsemelés teszt: hason fekvésben kell elhelyezkedni úgy, hogy a kezek a combok alatt legyenek a homlok érintse a talajt. Lassú mozgással kell emelni a törzset ameddig, lehet, és ott tartani addig, amíg a társ leolvassa az eredményt.

Ütemezett fekvőtámasz: fekvő támasz helyzetben kell elhelyezkedni vállszéles kéztámasszal. Karhajlítást addig kell végezni, míg derékszögben (90 fok) hajlítottá válik a könyök. Karnyújtáskor teljesen nyújtva kell lenni a könyöknek. A hangjelzés által diktált ütemben kell végezni a gyakorlatot.

Kézi szorítóerő mérés: kis terpeszállásban kell állni, majd jobb kézzel megfogni a mérőeszközt. A lehető legnagyobb erő kifejtéssel kell megszorítani a az eszköz markolatát, miközben az eszköz nem ér hozzá a testhez.

Helyből távolugrás teszt: vállszéles terpeszállásban kell elhelyezkedni a vonal mögött, enyhe térdhajlítás és karlendítés segítségével lendületet venni, majd elugrani minél messzebbre két lábról két lábra.

Hajlékonysági teszt: nyújtott ülésben kell elhelyezkedni a doboz előtt úgy, hogy a talp érintse a mérődoboz oldalát. A bal térdet behajlítva a lábat a jobb térd mellé tenni, a karokat felemelni és a kézfejeket egymásra tenni. Ezután meg kell próbálni minél messzebbre csúsztatni a kezét a doboz tetején 4-szer egymás után a 4-re ott tartani 2 mp-ig, amíg leolvasható az eredmény.

A tanulók eredményeit három szempont alapján értékeljük: egészségzóna, fejlesztés szükséges, fokozott fejlesztés szükséges.

Eredményeket egy egységes informatikai „NETFIT” rendszerbe kell feltölteni.

A teszteredményekből a diákok és a szülők is felvilágosítást kapnak, mely alapján nyomon követhetik saját és gyermekük fittségi állapotának alakulását, fejlődését.

2.10. Az iskola környezeti és egészségnevelési elvei

A környezet és az egészség egymástól elválaszthatatlan fogalmak. A természet és környezetvédelem, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életéről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-, környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza saját szervezete működésére. Az ismereti háttér átadása mellett az környezeti- és egészségnevelés főként személyiségfejlesztő feladat az értékrendszer és magatartás fejlesztésén keresztül. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket, programjainkkal fejleszteni kívánjuk a szülők környezet- és egészségtudatos magatartását is. Céljaink:

- Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt.
- A Föld egészséges folyamatainak visszaállítására, harmóniára törekvés.
- A bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése.
- A testi-lelki egészség megőrzése.

Pedagógiai céljaink:

Az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása során az alábbiakra törekszünk:

- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése,
- rendszerszemléletre nevelés,
- fenntarthatóságra nevelés,
- a környezeti hatékony fejlesztése,
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés,
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés,
- tolerancia kialakítása,
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése,
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése,
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések megértése,
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség kialakítása,
- globális összefüggések megértése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása,
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát, az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás ,
- a családi életre nevelés fejlesztése,
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése.

Törekvéseink:

- Természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése.

- Helyi értékek és problémák feltérképezése, helyi célok megfogalmazása (pl. faültetés, madárvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság, stb.).
- Lakóhely megismerése (értékek, gondok – a megoldás módjai).
- Hagyományok védelme, azonosságtudat fejlesztése: család – iskola – település - nemzet szinteken.
- A szülőkkal, az iskola életének résztvevőivel, a környezetünkben élőkkel kommunikáció fejlesztése.
- A gyermekekben hajlandóságot ébresztetni az aktív részvételre, kialakítani a tenni akarást a problémák megoldására, kifejleszteni az eredményes konfliktuskezelés cselekvő képességét, aktivitást és jó együttműködést.
- Érzékennyé tenni a gyerekeket a harmonikus környezet szépségének befogadására, élvezetére.
- Megvalósítani a helyes döntések meghozatalához szükséges ismeretek átadását, a magatartások, viszonyulások, értékrend, pozitív jövőkép és környezeti etika kialakulásához nélkülözhetetlen élményhelyzetek biztosítását.
- Lehetővé tenni a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének, látásmódjának kialakítását.
- Felkészíteni a gyerekeket, ha lehetőségük van választani, dönteni akkor a
- környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben.
- Kialakítani a gyerekekben a károsodásokat megelőző gondolkodást, megismertetni a gyerekekkel a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségeit.
- A környezeti nevelés beépítése a természettudományokon kívüli tantárgyakba, amely lehetővé teszi, hogy az összetett és bonyolult környezeti jelenségeket, folyamatokat könnyebben megértsék több tudomány eredményeinek felhasználásával, sokoldalú megközelítéssel.
- Valóságos természeti és humán környezet megtapasztalását biztosító programok szervezése: táborok, kirándulások, jeles napok megünneplése, stb.
- A tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezzenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, testi- lelki egészséges életvitelhez.
- Legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése.
- Az egészségre káros szokások biológiai, élettani, pszichés összetevőinek megismertetése.
- Egészséges életmód, életszemlélet, magatartás kialakítása.
- A mindennapi testedzés megvalósítása.
- A gyermekek környezetóvó, egészségvédő és javító tevékenységének szervezésekor bekapcsolódás különböző szervezetek, az önkormányzat munkájába.
- Az iskolai környezet még barátságosabbá, tisztábbá, otthonosabbá tétele.
- A növényápolási munkák folyamatosabbá tétele.
- Pályázatokon való részvétel, amely anyagi forrásainkat kibővíti.

A program szereplői

- a diákok
- az iskolaigazgató
- a tantestület (kiemelt szerepük van a testnevelőknek, biológia szakos tanároknak és az osztályfőnököknek)
- a szülők
- az iskolaorvos
- a védőnő
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus
- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
- fejlesztő pedagógusok
- szakemberek
- civil szervezetek

Feladatok a környezeti nevelés területén

- Megalapozzuk a tanulóknak a környezettudatos magatartást, elősegítjük az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer, a környezetért felelős életvitel kialakítását.
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezetmegóváshoz szükséges képességeket és készségeket, amelyek a környezet zavartalan működését elősegítik.
- A tanulók életkorának megfelelő szinten, tanórán és tanórán kívüli tevékenységek keretében foglalkozunk a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében nagy hangsúlyt fektetünk a tanuláshoz nélkülözhetetlen funkciók fejlesztésére, hangsúlyozzuk a közvetlen érzéki tapasztalást, a tárgyi cselekvéses megismerést. Tovább fejlesztjük a megismerési módszereket, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzeteket, ismereteket, elsajátított tanulási szokásokat.

Feladatok az egészségnevelés területén

- Arra törekszünk, hogy a tanulók korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységformákat, az egészségbarát viselkedési formákat.
- A tanulók életkorának megfelelő szinten, tanórán és a tanórán kívüli tevékenységek keretében foglalkozunk az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - az egészséges személyiségfejlődés elősegítésével,
 - az egészséges táplálkozással,
 - a káros szenvedélyek elkerülésével,
 - a családi és kortárskapcsolatokkal,
 - a környezet védelmével,
 - az aktív életmóddal, a sporttal,
 - a személyes higiéniaival,
 - a szexuális fejlődéssel,
 - személyes biztonsággal (közlekedés, rizikóvállalás, stb.).
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében még inkább hangsúlyozzuk feladatként a fenti területeket. Fontosnak tartjuk az önkiszolgálás képességének kialakítását, amit nem hoznak magukkal a családból a gyermekek. A mentális sérülések miatt az önismeret, konfliktuskezelés megtanítását kiemelkedő jelentőségűnek tartjuk.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Az iskolai élet minden területének van csatlakozási pontja a környezeti- és egészségneveléssel, ezért a környezeti- és egészségnevelés minden tanórán és tanórán kívül is feladatunk. Minden téren törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet és benne az embert. A tanulók környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozzuk, hogy lehetővé váljon a környezetért, a jövő generációkért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

Ezért arra törekszünk, hogy a választott programok:

- fejlesszék a tanuló szociális képességeit,
- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés, stb.),
- rendszerezzék, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket,

- alakítsanak ki kritikus gondolkodást,
- fejlesszék a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességeket (pl.: problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás, stb.),
- ösztönözzenek az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítására,
- alakítsanak ki környezeti érzékenységet, helyes szokásokat, viselkedési normákat,
- neveljenek a hagyományok tiszteletére,
- tegyék világossá a tanulók számára, hogy az ember a természet része.

Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti – és egészségnevelési lehetőségei

Környezetismeret, természetismeret, biológia:

Ezek azok a tantárgyak, ahol megtestesül mindazon cél és feladat, amelyek a fenti pontokban megfogalmazódtak. Azon ismeretek és készségek tudományos megalapozása folyik, amely segíti a tanulókat abban, hogy testileg – lelkiileg egészséges emberként, pozitív ökológiai szemléletmóddal éljen környezetében.

Földrajz:

A természeti és az ember alkotta tájak megismerésével, a bennük lezajló változások érzékelésével, azok összefüggéseinek feltárásával járul hozzá e nevelési területek céljainak eléréséhez.

Magyar nyelv és magyar irodalom:

Természetes és mesterséges környezetünk értékeit bemutató irodalmi alkotások megismerése növeli a környezethez való pozitív közeledést. Az anyanyelv gazdagságának felhasználásával megtanulják tanulóink a környezethez és a benne élő emberhez fűződő érzelmek kifejezését.

Történelem:

Megismerhetik a környezeti változások hatását a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására. Bemutatja az emberek természetátalakító munkájának következményeit, társadalomra gyakorolt hatását.

Matematika:

E tantárgy segít a rendszerben való gondolkodás kialakításában, a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségek fejlesztésében.

Fizika:

A környezetben zajló folyamatok törvényszerűségeinek feltárásával, az egészségre és környezetre káros fizikai hatások megismertetésével járul hozzá a tettek következményét látó, távlatokban gondolkodó, energiával takarékoskodó állampolgárrá váláshoz.

Kémia:

A kémia a környezettudatos magatartás kialakításának célját szolgálja. A környezeti elemek megismertetésével, vizsgálatával, a környezetbiztonsági ismeretek átadásával segíti a célok megvalósítását.

Ének- zene, rajz:

Megismerteti a tanulókkal a természeti szépségek zenei, képi ábrázolásának lehetőségeit, az esztétikai igényesség, élmények keresésének szempontjait, a zenei, képi, formai élmények ember- és környezetformáló hatásait.

Technika:

A természet anyagainak vizsgálatával, alakíthatóságával, a takarékos anyaghasználattal, esztétikus produktumok létrehozásával, egészségügyi alapismeretek tanításával, közlekedésbiztonsági szabályok betartatásával fejleszti tanulóink környezetformáló, egészségvédő és óvó látásmódját.

Számítástechnika:

Az információszerzés- és átadás módjának megtanításával lehetőséget biztosít diákjaink számára, hogy önállóan olyan ismereteket szerezhessenek, amelyek a környezettudatos állampolgárrá váláshoz adnak megfelelő alapot.

Testnevelés:

A tanulók felfedezhetik, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket, tudatosítjuk az egészség és környezet komplexitását.

Osztályfőnöki óra:

A környezethez való viszony kialakításában sokat segítenek az osztályfőnöki órák témái. A környezet megóvására, otthonosabbá tételére, alakítására való nevelésen túl lehetőséget nyújt a mindennapi problémák felismerésére, életmódminták elemzésére, a megoldások keresésére, ezen túl az együttes tevékenységek során a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

Tanórán kívüli lehetőségek a környezeti és egészségnevelés területén

Szakkörök:

A szakkör a kutató típusú, önállóan vizsgálódni szerető tanulók fejlesztésének nagyon jó színtere.

Tábor:

A napközis táborok, a természetvédelmi táborok az egészségnevelés és a környezeti nevelés fontos színterei.

A környezet- és egészségvédelem jeles napjai:

A természet-, a környezetvédelem és az egészségügy jeles napjairól a tanórákba beépítve, illetve külön programokat szervezve emlékezünk meg és tudatosítjuk a jelentőségüket. A nap jellegének megfelelő vetélkedőt, akciót vagy kirándulást szervezünk, illetve pályázatot írunk ki.

Tanulmányi kirándulás:

Szervezhető egy- vagy többnapos egy-egy konkrét téma részletesebb, egy-egy terület, táj megismerése céljából. Kisebb-nagyobb gyerekcsoportokkal tanösvényekre, nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, vadasparkokba, botanikus kertekbe, múzeumokba lehet ellátogatni.

Zöldesítés:

A környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolva, vagy önálló programként, a szülők, helyi szervezetek megnyerésével cserjék, fák ültetésével szépíthető környezetük és a zajtól, portól védhető szervezetünk.

Szelektív hulladékgyűjtés:

Évente szervezhető hulladékgyűjtés, amely elsősorban papírhulladéokra terjed ki. Ezen tevékenység határfoka nagy, hiszen jelentős mértékben kihathat a tanuló tágabb környezetére is, szelektív hulladékgyűjtő tevékenységére is.

Vetélkedők, tanulmányi versenyek:

Az érdeklődő, ambiciózus tanulók ösztönözhetőek arra, hogy vegyenek részt helyi, regionális és országos versenyeken.

Faluismereti program:

A Diákönkormányzattal való együttműködés keretében szervezhetőek olyan programokat, amelynek során megismerhetik a gyerekek a szűkebb és tágabb környezet jellemző épületeit, tereit és egyéb objektumait. Az ismereteket vetélkedők, illetve kiállítások formájában lehet még jobban rögzíttetni a tanulókkal.

Kapcsolattartás külső segítő partnerekkel:

Találkozhatnak a tanulók a helyi és országos környezet- és természetvédő civil szervezetekkel, aktívan be is kapcsolódhatnak e mozgalmakba.

Kézműves foglalkozás:

A természet adta anyagok (termések, levelek, tollak, csigaházak, stb.), illetve az újrahasznosítható hulladék anyagok felfelhasználásával különböző díszek, kompozíciók készíthetők, amelyekből kiállítás vagy vásár is szervezhető.

Diákönkormányzat napja:

Az iskolai programnak mindig lehet környezet-egészségügyi része is.

DSE szervezések:

Délutánonként változó évfolyam összetételben sportversenyek szervezhetőek.

Előadások:

Környezet-egészségvédelmi előadások szakemberek bevonásával rendezhető iskolai szintű program is. A tanulók, tanárok, szülők környezeti – és egészségnevelésének egyik hasznos módszere.

Filmklub:

Környezetvédelmi, egészségügyi problémákat tárgyaló filmek megnézése és után beszélgetés, véleménycsere.

Szülői fórum:

Témák lehetnek: egészséges táplálkozás, drogprevenció, lelki egészség, háztartási környezetvédelem, stb.

Módszerek, eszközök

A megfelelő módszerek kiválasztásának szempontjai:

- alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz,
- vonjanak be minél több tanulót,

- az iskola keretein túl is legyenek hatással,
- a természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen,
- alapvetően pozitív szemléletet tükrözzenek,
- a lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez,
- nyújtsanak sok élményt a tanulónak,
- az érzelmeken át hassanak,
- a személyes megtapasztaláson alapuljanak,
- együttműködésen alapuljanak (teljes tantestület, egyéb iskolai dolgozók, külső kapcsolatok, szülők, stb.),
- alapozzanak a korosztály kíváncsiságára, versenyszellemére, öntevékenységre, megismerési vágyára, korszerű technikai ismeretére,
- legyen bennük sok játékos elem, modellezés, riportkészítés, terepgyakorlatok, aktív, kreatív munka, csoportszervezés, kooperatív technikák, művészeti kifejezés a környezeti – és egészségnevelés érdekében.

A megfelelő módszer mellé a megfelelő eszközök kiválasztása növeli a nevelés-oktatás élményközpontúságát, fejleszti esztétikai érzékét, ezzel hozzájárul az egészséges személyiség kialakulásához.

2.11.A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk működésében az egyenlő bánásmód követelményei érvényesülnek:

- az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározásában, a felvételi kérelmek elbírálásában,
- teljesítmények értékelésében,
- az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosításában és igénybevételében,
- az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférésben,
- az oktatásban megszerezhető bizonyítványok, oklevelek kiadásában,
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférésben,
- az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetésében.

Feladatok, az esélyegyenlőség biztosítása érdekében tett intézkedések:

- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylő szülők megfelelő tájékoztatást kapjanak az iskolai végzettséghez kötődő nyilatkozataikhoz. Törekvésünk, hogy váljék teljes körűvé a nyilatkozattétel a HHH tanulókról.
- Az iskolai nevelésben, oktatásban a teljes körű integráció megvalósítása.
- A HH és HHH tanulók részvételi arányának növelése a művészetoktatásban, a tanórán kívüli foglalkozásokon, a nyári táborokon, az Útravaló ösztöndíj programban.
- A HH és HHH tanulók körében a mulasztási átlag iskolai átlagra való csökkentése.
- A HH és HHH tanulók kompetencia mérési eredményeinek javítása, az osztályismétlések számának vizsgálata.

- Ingyenes étkezés, ingyenes tankönyv, a művészetoktatásban térítési díj mentességének biztosítása a HH és HHH tanulók körében a törvényi előírásoknak megfelelően.
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai munka megszervezése.
- Tehetséggondozó foglalkozások, verseny előkészítők, szakkörök szervezése tehetséges tanulóink részvételével.
- Felzárkóztató foglalkozások megszervezése a tanulási kudarcoknak kitett tanulók részére.
- Egyéni foglalkozások szervezése SNI-s tanulóink számára.
- Osztályfőnöki órák keretében a tanulás módszerének segítése.
- Előadók, szakemberek meghívása az egészséges és környezettudatos életmód kialakítása érdekében.
- A továbbtanulás segítése pályaorientációs foglalkozások, kirándulások szervezésével.
- Kirándulások, kulturális programok (múzeum-, színházlátogatások) szervezése tanulóink számára.
- Iskolai könyvtár, internet és más eszközök egyéni vagy csoportos használata.
- A továbbtanulás irányítása, segítése
- Az intézmény rendszeresen felveszi a kapcsolatot a szakszolgálatokkal és a szülői házzal.

3. EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

3.1 A pedagógiai program érvényességi ideje

2019. szeptember 1. napjától

3.2 A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A nevelők szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik, ott a szaktanárok) minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

3.3 A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei; - a szülői munkaközösség; - az iskola fenntartója.
- A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé. A pedagógiai program elfogadása előtt ki kell kérni az intézményi az illetékességi jogkörrel rendelkezők véleményét.
- A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.
- A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

3.4 A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.

A házirend elolvasható az iskola honlapján.

Az iskolai honlap internet címe: www.karcsasuli.gportal.hu

A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő helyeken tekinthető meg:

- az iskola honlapján;
- az iskola fenntartójánál;
- az iskola irattárában;
- az iskola könyvtárában;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;
- az iskola igazgatóhelyettesnél;

PEDAGÓGIAI PROGRAM

3.5 A Pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok

A Pedagógiai programot az iskola szülői munkaközössége megismerte, véleményezte és elfogadásra javasolta.

Karcsa, 2019. 09.02.

Károlyi Árpád
a szülői munkaközösség vezetője

A Pedagógiai programot a diákokat képviselő tanulók (DÖK) megismerték, véleményezési jogukkal éltek.

Karcsa, 2019.09.02.

Károlyi Árpád
DÖK segítő tanár

A Pedagógiai programot az intézményi tanács tagjai megismerték, véleményezési jogukkal éltek.

Karcsa, 2019.09.02.

Balogh Szabados Borbála
az intézményi tanács nevében

A módosított Pedagógiai programot a nevelőtestület 2019. szeptember 2-án tartott ülésén elfogadta.

Váti Károly
.....
hitelesítő

Károlyi Árpád
.....
hitelesítő

A Pedagógiai programot a mai napon jóváhagytam.

Karcsa, 2019.09.02.

Balogh Szabados Borbála
intézményvezető

4. PEDAGÓGIAI PROGRAM KIEGÉSZÍTÉSE

Enyhe értelmi fogyatékos tanulók általános iskolai követelményei

Elvárható követelmények anyanyelvből 2. évfolyam végén

A tanuló tudjon beszélgetésekbe bekapcsolódni.

- Alkalmazza a tanult nyelvi formákat a mindennapi kommunikációs helyzetekben.
- Tudja összefüggően kifejezni a gondolatait.
- Legyen képes adott témában 4-5 mondat alkotására.
- Ismerje a tanult nyelvtani fogalmakat (mondatfajták, szófajok, magánhangzók, mássalhangzók, betűrend, szótagolás).
- Alkalmazza a megismert helyesírási szabályokat.
- Ismerje a „j” hang kétféle jelölését a gyakorolt szavakban.
- Legyen képes a feldolgozott szövegek folyamatos olvasására.
- Alkalmazza eszközszerűen az olvasást és az írást a tartalmi megértést bizonyító egyszerű feladatok megoldásában.
- Tudja az olvasott történetek, mesék szereplőiről, magatartásukról véleményét röviden megfogalmazni.
- Tudjon az olvasottakról összefüggően beszámolni.
- Írásképe legyen tiszta, rendezett, olvasható. □ Legyen képes előkészítés után tollbamondással 4-5 mondat leírására.

Elvárható követelmények anyanyelvből 4. évfolyam végén

- A tanuló legyen képes a mindennapi érintkezésben a kommunikációs helyzetnek megfelelő, néhány mondatos szöveg alkotására, véleményének egyszerű közlésére.
- Tudjon kérdést feltenni, válaszolni, egyszerű üzenetek átadásában közreműködni.
- Ismerje saját személyi adatait.
- Beszéljen érthetően, tagoltan, helyes köznyelvi kiejtéssel, megfelelő ritmusban.
- Legyen képes előkészítéssel, segítséggel szövegértést bizonyító feladatok megoldására, ismeretek, információk gyűjtésére.
- Tudjon 1-2 mondatos véleményt megfogalmazni az olvasott, hallott szövegben szereplők magatartásával kapcsolatban.

Legyen képes felkészülés után egyenletes tempóban olvasni.

Írásképe legyen rendezett, olvasható.

Tudjon szavakat, rövid mondatokat másolni írottól, nyomtatotttól előkészítéssel, 3-4 betűből álló szavakat tollbamondás után leírni előkészítéssel.

- Legyen képes alkalmazni a gyakorolt helyesírási szabályokat – előkészítés mellett alkalmazza a mondatkezdő nagybetűt, a mondatvégi írásjeleket, legyen ismerete a „j” hang kétféle jelöléséről.
- Legyen betűismerete a tanult betűk körében.
- Legyen képes 3-4 mondóka vagy vers elmondására.
- Rendelkezzen elemi műfaji ismeretekkel (vers, próza megkülönböztetése).
- Tudjon szöveghűen elmondani emlékezetből 3-4 verset.
- Legyen képes egyszerű esztétikai ítéletalkotásra a természeti környezetre, tárgyakra, életkorának megfelelő műalkotásokra vonatkozóan.

Elvárható követelmények anyanyelvből 6. évfolyam végén

A tanuló beszéljen tisztán, érthetően, alkalmazza a beszédfonetikai eszközöket.

- Legyen képes eligazodni a mindennapi kommunikációs helyzetekben.
- Tartsa be a viselkedési és illemszabályokat.
- Legyen gyakorlott egyszerű helyzetekben az önálló véleménynyilvánításban.
- Ismerje fel a kérdőszavak alapján a tanult szófajokat, és igyekezzon fokozott önállósággal alkalmazni az ezekhez kapcsolódó nyelvtani szabályokat.
- Ismerje fel a tanult irodalmi és fogalmazási műfajokat, tudjon egy-egy rövid mesét, verset elmondani.
- Legyen képes szóban és írásban – az olvasott vagy átélt – élmények közlésére adott szempontsor szerint.
- Tudjon írásbeli munkát készíteni – előkészítés után, segítséggel – a tanult műfajokban, a szövegszerkesztés szabályainak alkalmazásával, irányítás mellett.
- Olvasson az osztályfoknak megfelelő jó tempóban, értelmesen, elemezze irányítással tartalmi és formai szempontból az olvasottakat.
- Legyen képes – irányítással – a megismert irodalmi szövegekben a lényeg kiemelésére és a szöveg tömörítésére, elemzésére.
- Vegyen részt aktívan dramatizálásban, gyűjtőmunkában.

- Ismerje fel a tanult irodalmi művekben a pozitív és negatív hősöket, tudjon véleményt nyilvánítani – irányítással – a művekkel kapcsolatban.

Elvárható követelmények anyanyelvből 8. évfolyam végén

- A tanuló legyen tájékozott az alapvető tömegkommunikációs helyzetekben és műfajokban.
- Ismerje fel a tömegkommunikáció szerepét és hatását.
- Tartsa tiszteletben mások véleményét.
- Ismerje fel a nyelvi szövegben a tanult hangtani, szó- és alaktani, mondattani jelenségeket. Legyen képes a helyesírási segédkönyvek eszközszintű használatára.
Rendelkezzen olvasható írásmóddal. Tudjon önállóan 7-8 mondatban beszámolni irodalmi, film- és színházi élményeiről szóban és írásban.
Vegyen részt aktívan a közös dramatikus játékokban és az azokat elemző beszélgetéseken. Olvasónaplóban, feljegyzés, vázlat, jellemzés vagy elbeszélés formájában tudja az olvasott művekben megjelenített emberi problémákat, kapcsolatokat, élethelyzeteket, erkölcsi kérdéseket megnevezni, bemutatni.
- Legyen tájékozott a tanult irodalmi kifejezésformák felismerésében és megnevezésében.
- Legyen képes kitölteni, megírni a mindennapi élet alapvető, egyszerűbb hivatalos iratait (feladóvevény, pénzesutalvány, csekk, hivatalos levél, kérvény).
- Ismerje fel ezek formai követelményeit, tudjon tájékozódni a kitöltés módjáról.
- Fejlettségi szintjének megfelelően legyen képes felfogni a tömegkommunikációs eszközök lényegi mondanivalóját, tudjon ezekhez viszonyulni.
- Legyen képes egy-egy film – irányítás melletti – elemzésére.
- Ismerjen néhány hazai és külföldi filmművészeti alkotást.

Elvárható követelmények idegen nyelv 7. évfolyam végén

Mutasson érdeklődést, szándékot az idegen nyelv tanulása iránt.

- Értse a begyakorolt szavakat, kérdéseket, utasításokat.
- Tudjon bemutatkozni, köszönni.
- Tudjon – a tanultak köréből – mondókát elmondani, dalt elénekelni.
- Legyen képes használni a rendelkezésre álló segédanyagokat – képeket, szóképet, tárgyképet, hanganyagot – a nyelvtanulásban

Elvárható követelmények idegen nyelv 8. évfolyam végén

Legyen pozitív szándéka az idegen nyelv megismerésére. Érdeklődjön az idegen nyelvi közlések, feliratok jelentése iránt.

- Értse a tanár gyakran használt utasításait, kéréseit.
- Tudjon udvarias formában köszönni, megköszönni, kérni.
- Bővüljön az önmagával és környezetével kapcsolatos szókincse.
- Legyen képes a tanult témakörökben szavakkal, tömondatokkal információkat adni, segítséget kérni egyszerű szavak, tömondatok alkalmazásával.
- Ismerje fel a leggyakoribb idegen nyelvű feliratokat, jelzéseket.

Elvárható követelmények matematikából 2. évfolyam végén

- Legyen képes tárgyak, személyek tulajdonságainak megfigyelésére, megnevezésére.
- Tudjon a megismert tulajdonságok alapján csoportosítani.
- Tudjon kész csoportokat egy tulajdonsággal elnevezni.
- Legyen biztos számfogalma, műveletfogalma a 10-es számkörben.
- Tudja az egyszerű szöveges feladatot művelettel megjeleníteni, lejegyezni.
- Legyenek elemi tapasztalatai térbeli helyzetekről, nagyságbeli viszonyokról.
- Különböztesse meg a kerek, szögletes, gömbölyű alakzatokat.
- Gyűjtsön tapasztalatokat a hosszúság, a tömeg, az űrtartalom méréséhez.
- Legyen képes legalább háromelemű szekvencia felidézésére.
- Tudjon egyszerű sorozatokat alkotni megadott szabály alapján.

- Ismerjen fel összefüggéseket személyek, tárgyak, számok között.
- Tudja kifejezni a felismert összefüggéseket tevékenységgel, szóval.
- Legyen képes dolgokat egymáshoz rendezni.
- Megfelelő tapasztalati bázis megalapozásával:
 - természetes számfogalom, műveletfogalom kialakítása 20-as számkörben;
 - ismerkedés a geometriai alapformákkal;
 - a megszerzett tudás kipróbálása a mindennapi életben;
 - az egyéni és a csoportos munkavégzéshez szükséges viselkedési formák elsajátítása.

Elvárható követelmények matematikából 4. évfolyam végén

- Legyen jártas a tulajdonságok változásainak megfigyelésében, megfogalmazásában, a halmazok képzésében.
- Tudjon megfogalmazni egyszerű állításokat és azok tagadását.
- Legyen biztos számfogalma, műveletfogalma az adott számkörben.
- Tudjon önállóan megoldani egyszerű szöveges feladatokat.
- Legyen jártas egyszerű relációk értelmezésében, kifejezésében, megfogalmazásában, a számok nagyságának összehasonlításában.
- Ismerjen fel egyszerűbb szabályokat, és tudja azokat megfogalmazni.
- Tudjon egyszerű, állandó különbségű számsorozatot folytatni mindkét irányban.
- Ismerje a téglalap és a négyzet tulajdonságait.
- Legyen jártas a négyzet és a téglalap területének értelmezésében. Gyűjtsön tapasztalatokat a számításokban.
- Ismerje fel a kockát, téglatestet, gömböt, hengert, négyzetet, kört, háromszöget; tudjon előállítani testeket gyurmából, síkidomokat vágással, tépéssel, rajzolással. □ Ismerje a szabvány mértékegységeket.

Elvárható követelmények matematikából a 6. évfolyam végén

A tanuló tudjon gondolkodási műveletet végezni az ismert halmazok segítségével.

Értse és használja helyesen a logikai fogalmakat.

- Legyen biztos számfogalma tízezres számkörben, a számok írásában.
- Értse a közösleges tört szám és a negatív szám fogalmát.
- Tudjon készségszinten számolni szóban és írásban.

- Tudjon önállóan összetett szöveges feladatot megoldani.
- Legyen jártas a természetes számok nagyság szerinti összehasonlításában.
- Legyen képes összefüggések felismerésére és leírására a matematika különböző témaköreiben.

Felismert és megfogalmazott szabályokat tudjon lejegyezni.

Tudjon különbségsorozatot folytatni, hányadosorozatot alkotni.

Növekedjen gyakorlottsága a gyakorlati mérésekben, a pénzhasználatban.

Tudjon csoportosítani testeket és síkidomokat a tanult tulajdonságok alapján.

Ismerje a mértékegységeket és a mértékegységek közötti viszonyszámokat.

- Legyen jártas a szögmérő használatában, a szögek mérésében.
- Tudja a négyzet és a téglalap területét kiszámítani, területét lefedéssel mérni.
- Tudja szerkeszteni a tanult geometriai alakzatokat.
- Gyűjtsön adatokat, szerezzen tapasztalatokat a lejegyzési módban.
- Végezzen csoportos valószínűségi kísérleteket.
- Értse a „biztos” és a „lehetetlen” kifejezéseket.

Elvárható követelmények matematikából 8. évfolyam végén

- A tanuló használja a matematika nyelvét a gondolkodási műveletek végzésekor.
- Legyen biztos szám- és műveletfogalma az adott számkörben.
- Tudjon összetett szöveges feladathoz megoldási tervet készíteni, több megoldást keresni.
- Tudjon összehasonlítani racionális számokat.
- Legyen képes összefüggések felfedezésére a szabály kiválasztásánál, különböző módon tudjon sorozatokat folytatni az adott számkörben.
- Használja a logikai kifejezéseket.
- Ismerje a statisztikai adatok feldolgozásának, rendezésének módját.
- Legyen képes adott szabályú táblázatot kiegészíteni, adatokat ábrázolni koordinátarendszerben. Tudjon grafikont készíteni leolvasott adatok alapján.
- Legyen képes megállapítani a valószínűségi játékok és kísérletek kimenetelét.
- Ismerje a fogalmakat.
- Ismerje a testek és síkidomok tulajdonságait, alkotórészeit.
- Tudjon területet, felszínt számolni, ismerje a terület mértékegységét.
- Tudjon szerkeszteni a geometriai alakzatokat.

- Tudjon síkidomot tükrözni, kicsinyíteni, nagyítani.

Elvárható követelmények informatikából 8. évfolyam

- Legyen képes néhány lépésből feladatsor algoritmusának összeállítására.
- Tudjon egyszerű, elsősorban rajzos titkosírást készíteni, megfejteni.
- Legyen tájékozott a képi információforrások körében.
- Fokozódjon érdeklődése, aktivitása a számítógéppel végzett tevékenység iránt.
- Legyen képes változások létrehozására a képernyőn.
- Ismerje a billentyűzet és az eger használatát, tudjon egyszerű rajzot és rövid szöveget megjeleníteni a képernyőn.
- Növekvő önállósággal legyen képes az iskolai könyvtár használatára.
- A tanulónak legyen ismerete a számítástechnika múltjáról, a jövőben betöltött szerepéről.
- Ismerje fel a számítógép perifériális egységeit, ismerje fel alapvető funkcióit.
- Legyen tájékozott a kalkulátorral való számolásban.
- Legyenek elemi gyakorlati tapasztalatai az algoritmusok leírási lehetőségeiről. Ismerje fel egy-egy algoritmus jelölését.
- Legyen képes tanári segítséggel algoritmusok megjelenítésére játékos számítógépes környezetben.
- Legyen képes a legfontosabb könyvtárban található dokumentumfajták megnevezésére, megkülönböztetésére.
- Legyen képes információk keresésére lexikonokból, gyermekenciklopédiákból.
- Legyen képes funkcióhoz kapcsoltan néhány egyszerű parancs bevitelére.
- Tudjon kész programba adatokat beírni, eredményeket értelmezni.
- Legyen képes tanári segítséggel értelmezni egyszerű ismétlődéseket, elágazásokat tartalmazó algoritmusokat.
- Tudjon segítséggel készségfejlesztő és oktató programokat futtatni.
- Ismerje a lakóhelyi (vagy legközelebbi) közkönyvtárat.
- Használjon a tanuláshoz többféle könyvtári dokumentumot.
- Legyen képes segítséggel a könyvtárban adott témában keresni, betűrendes katalógust használni.

Elvárható követelmények környezetismeret 2. évfolyam végére

- Alkalmazza a gyakorolt megismerési módszereket (tapasztalat, megfigyelés, csoportosítás).
- Tudja kifejezni tapasztalatait szóban és rajzban.
- Tudja az időjárás elemeinek, a napoknak, a napszakoknak és az évszakoknak a nevét.
- Ismerje a fő csapadékfajtákat.
- Értse az összehasonlítások során a tanár által használt kifejezéseket, relációkat.
- Használja a téri és idői relációkat jelentő legegyszerűbb kifejezéseket.
- Fokozatosan önállósodjon a gyalogos közlekedésben.
- Ismerje fel és nevezze meg a megfigyelt növényeket és állatokat. Tudja, hogy a növényeknek emberi táplálkozásra alkalmas részeik vannak, melyek az egészséges táplálkozásban fontos szerepet játszanak.
- Vegyen részt az életkorának megfelelő növényápolási és állatgazdálkodási munkákban. □
Fokozódó önállósággal válassza meg az évszaknak, az időjárásnak megfelelő öltözetet.

Elvárható követelmények környezetismeret 4. évfolyam végére

- Tudjon csoportosítani adott szempontok alapján. Vegye észre, hogy a tulajdonságok egy része fontos, lényegi, míg mások kevésbé fontosak.
- Tudja, hogy a víz és a levegő elengedhetetlen feltétele az élőlények létezésének.
- Tapasztalja meg, hogy a halmazállapotok egymásba átalakulhatnak.
- Fedezze fel az időbeli sorrendiséget a napi, havi történésekkel kapcsolatosan. Tudja az évszakok, hónapok, napok, napszakok nevét.
- Tudja megkülönböztetni a tűlevelű és a lombos fát.
Legyen képes felsorolni segítséggel az életjelenségeket és az élethez szükséges környezeti feltételeket.
Sorolja fel kép vagy a valóság alapján a virág és a gyümölcs részeit.
Vegyen részt növényápolásban és a környezetében lévő állatok gondozásában.
Fedezze fel, hogy az évszakok változása periodikus változásokat okoz a növények életében.

- Tudja felismerni a különböző élőhelyek jellemző állatait.
- Ismerje fel a háziállatokat képen és lehetőség szerint a valóságban is.
- Tudja, hogy az ember gondoskodik az állatokról és az állatok táplálékot nyújtanak az embernek.
- Ismerje a helyes étkezési rendet és étkezési szokásokat.
- Tudja, hogy betegség esetén orvoshoz kell fordulnia.
- Használja tudatosan a szeméthyűjtőket.
- Tájékozódjon biztonsággal az iskola épületében és a lakásban.
- Ismerje az utat a lakástól az iskoláig.
- Ismerje környezetének legjellemzőbb felszíni formáit és vizeit.
- Használja a földrajzi neveket, ismerje a fő világtájak nevét.

Elvárható követelmények történelem 6. évfolyam végére

- A tanuló legyen tájékozott saját életeseményei alapján a múlt–jelen–jövő relációs rendszerben.
- Ismerje saját helyét, szerepét a családjában.
- Mutassa be az iskolai közösséget közvetlen tapasztalatszerzés, saját élmény alapján.
- Meséljen családjá és iskolája múltjából érdekes történeteket.
- Ismerje lakóhelyének településformáját, természeti szépségeit, gazdasági értékeit. Legyen képes ezek rövid szöveges bemutatására.
- Tudjon biztonságosan tájékozódni és közlekedni lakóhelyén.
- Ismerje és használja a lakóhely művészeti és kulturális szolgáltatásait.
- Tudjon különbséget tenni a történelem különböző megismerési forrásai között.
- Legyenek elemi összehasonlító fogalmai a távoli korban és a ma élő emberek életmódjáról.
- Ismerje fel a tanult korokat – ruházatot, használati tárgyakat, jellegzetes épületeket – képről.
- Legyen képes beszélni Jézus születéséről, a kereszténység kialakulásáról.
- Értékelje a Biblia jelentőségét, tudjon elmondani bibliai történetet.
- Mondja el önállóan a megismert mondák, legendák, történetek tartalmát.
- Tudjon különbséget tenni a történetek mesei és valóságos eseményei között.
- Legyen képes segítséggel rajzos beszámolókat készíteni.
- Ismerjen fel és nevezzen meg hazánk őskori és ókori emlékeiből legalább kettőt képről, filmről.
 - Tudja leolvasni, megmutatni a képes történelmi atlaszban a tanultakkal összefüggő történelmi helyeket.

- Olvassa le és mutassa meg vándorló őseink állomáshelyeit.
- Ismerje a letelepedés, a honfoglalás évszámát, valamint fontosabb emlékhelyeit.
- Tudjon érzelmileg azonosulni a honfoglalással, a magyarság életében betöltött szerepével.
- Tudja megnevezni a tanult korok uralkodóit, beszéljen tetteikről.
- Legyen képes tanári rávezetéssel ok-okozati összefüggések felismerésére, következtessen a tanulságokra.
- Legyen képes példákkal illusztrálni az ország fennmaradásának magyarság megmaradásának küzdelmeit.
- Legyen képes ismereteit bővíteni forrásanyagok felhasználásával, olvasson rövid részleteket
- a tananyaghoz kapcsolódóan.
- Tudja a tanult évszámokat az időszalagon elhelyezni, az események helyszíneit a térképen megmutatni.
- Mondjon példákat a történelmi események művészeti megjelenítésére.

Elvárható követelmények történelem 8. évfolyam végére

- Tudjon megnevezni a lakóhelyén működő helyi közösségeket, ismerje alapvető tevékenységeiket, mondjon gyakorlati példákat.
- Ismerje lakóhelyén a lakossági ügyintézés intézményeit, tudja hova, milyen ügyben lehet fordulni.
- Tudja kezelni a kiemelkedő személyiségekről gyűjtött életrajzi adatokat.
- Legyen képes szóban felvázolni rövid életrajzi portrét egy általa példaképnek tartott történelmi személyiségről.
- Ismerjen fel az egyes korok eseményei között történelmi összefüggéseket, készítsen azokról vázlatot.
- Ismerje a legjellegzetesebb reformkori személyiségek nézeteit, érveljen, vitázzon a megismert tények alapján.
- Tudjon összefüggéseket említeni a világ- és a magyar történelem eseményei között. Az ok-okozati összefüggések felismeréséből, a következtetésekből legyen képes elemi ítéletalkotásokra.
- Megadott szempontok alapján elemezze a társadalmi, gazdasági változásokat, konkrét példákkal mutasson rá a fejlődésre.
- Tudja a tanult történelmi évszámokat.

- Jártasság szintjén használja a képes történelmi atlaszt.
- Ismerje fel, hogy népünk számára milyen gazdasági, társadalmi veszteségeket jelentett a háborúban való részvétel.
- Legyen képes a térképről önállóan leolvasni a háborús eseményeket, használja fel a térképet szóbeli feleletéhez.
- Utasítsa el a nemzeti, faji gyűlöletet.
- Legyen magatartásában megnyilvánuló magyar és európai azonosságtudata.
- Ismerjen néhány történelmi témájú irodalmi művet, filmet.
- Legyen képes tankönyvből önállóan felkészülni, könyvtárban forrásanyagot keresni, irodalmi ismeretei alapján illusztrációkat gyűjteni adott témához.
- Alkalmazza a tanulás során gyűjtött anyagot, a kortársak visszaemlékezéseit.

Elvárható követelmények természetismeret 6. évfolyam végére

- A tanuló tudja tapasztalatait szóban, írásban rögzíteni.
 - Legyen tapasztalata a hő hatására bekövetkező változásokról.
 - Ismerje a tanult és vizsgált anyagok jellemző tulajdonságait, tudja azokat felsorolni.
 - Tudja, hogy tűz esetén hogyan kell segítséget kérni.
 - Ismerje a termesztett növények, valamint a házi és ház körül élő állatok szerepét az ember életében.
 - Tudja adott szempontok szerint jellemezni a tanult állatok testfelépítését, kültakaróját, életmódját, táplálkozását, szaporodását.
 - Tudja felsorolni az időjárás elemeit és ezek segítségével önállóan jellemezni a napi időjárást.
 - Tudja felsorolni és kijelölni a fő világtájakat a valóságban és a térképen.
 - Tudja használni az iránytűt.
 - Ismerje a színek jelentését a térképen.
 - Ismerje fel Magyarország természetföldrajzi térképét.
 - Ismerjen fel és nevezzen meg a hazai tájakra jellemző egy-egy növényt és állatot. Tudja jellemezni és csoportosítani a tanult növényeket és állatokat, adott szempontok alapján
-
- Ismerje az összefüggéseket az időjárás, az évszakok változása és az élő természetben végbemenő változások között.
 - Tudja, hogy az ember pozitív és negatív értelemben is befolyásolja a természeti életközösségek fennmaradását, életét.

- Tudjon felsorolni a környezetében alkalmazott környezetvédelmi módszereket.
- Aktívan vegyen részt környezetvédelmi tevékenységben.
- Használja tudatosan az ismeretszerzési eszközöket, módszereket.
- Válgon igényévé a könyvek és egyéb ismerethordozók használata.
- Legyen képes önállóan lejegyezni tapasztalatait.

Elvárható követelmények biológia 8. évfolyam végére

- A tanuló tudjon példákat mondani a tanult életközösségek növényi és állati egyedeire, jellemző életformájukra.
- Legyen képes példákon keresztül bemutatni egy-egy életközösséget veszélyeztető történet és az ember felelősségét.
- Vegyen részt a növények, állatok gondozásában, óvásában, becsülje élő környezetét.
- Legyen igénye egészséges környezetre, tevőlegesen vegyen részt annak kialakításában.
- Fogadja el a másságot, lássa meg benne a természet sokszínűségét, szépségét. Legyen toleráns a saját környezetében felfedezhető mássággal kapcsolatosan.
- Bővítse ismeretei különféle információhordozó anyagokon keresztül.
- Legyen képes információk rövid, tömör közlésére szóban és írásban.
- Ismerje saját teste felépítését, a szervrendszereket. Tudja elhelyezkedésüket, működésük lényegét és szerepét a szervezet harmonikus működésében.
- Ismerje a fogamzásgátlás néhány lehetőségét.
- Legyen képes megkülönböztetni a szervezet egészséges és beteg működését.
- Legyenek ismeretei a természetgyógyászatról. Utasítsa el a kuruzslás minden formáját.

Elvárható követelmények fizika 8. évfolyam végére

- A tanuló legyen képes egyszerű mechanikai és hőtani jelenségeket megfigyelni a gyakorlatban és kísérletekben, fogalmazza meg tapasztalatait.
- Ismerje fel a tanult fizikai ismeretek szerepét a technikai és természeti környezetben.
Ismerje a fizikai vizsgálatokhoz szükséges eszközök balesetmentes használatát.
- Legyen járatos a mérések végzésében és tudjon egyszerű kísérleteket önállóan is elvégezni.
Tudja kiválasztani azokat a cikkeket, könyveket, rádió-, televízió-műsorokat, amelyek segíthetik a fizikai jelenségek jobb megismerését.
Tudja megkülönböztetni az egyenletes és egyenletesen változó mozgásokat.

- Tudja, hogy nem a mozgás fenntartásához, hanem a mozgásállapot megváltoztatásához kell erő.
- Ismerje fel a halmazállapot-változásokat a mindennapok gyakorlatában.
- Ismerje a hőmérséklet-kiegyenlítődés elvét és az energiamegmaradás törvényét.
- Tudjon gyakorlati példákat mondani a hőmérséklet mérésére.
- Példák segítségével tudja értelmezni, hogy mi a különbség a test súlya és tömege között.
- Ismerje fel az anyagok halmazállapotát, tudja azokat jellemezni.
- Ismerjen fel a gyakorlatban néhány egyszerű gépet.
- Legyen tájékozott arról, hogy az egyszerű gépek a mindennapi munkavégzésben nélkülözhetetlenek. Tudja, hogy az összetett gépek alapjául is az egyszerű gépek szolgálnak. Tudjon példát mondani a nyomás fizikai törvénye alapján készült berendezésére.

Elvárható követelmények kémia 8. évfolyam végére

- Lásssa be a kémiai ismeretek fontosságát a mindennapi életben és a tudományos fejlődésben.
- Tudja csoportosítani tanári segítséggel a változásokat aszerint, hogy megváltozott-e az anyagok minősége.
- Ismerje fel a vizsgált anyagok leglényegesebb fizikai és kémia tulajdonságait.
- Tudja, hogy az oxigén és a víz elengedhetetlen feltétele az életnek.
- Ismerje a tűz hasznát és pusztítását. Ismerje a tűzoltás néhány alapszabályát.
- Legyen képes tájékozódni a napi sajtóban, ismereteket szerezni a médián keresztül, tudja azokat átadni, értelmezni.
- Fogalmazza meg tanári segítséggel, majd fokozódó önállósággal a vizsgált anyagok jellemző tulajdonságait.
- Tudja, hogy a lúg veszélyes mérge, ismerje kezelésének szabályait.
- Mondjon példát lúgok hasznosítására.
- A tanuló ismerje a tanult elemek és vegyületek nevét.
- Tudjon példát mondani felhasználásukról, jelentőségükről az ember életében.
- Ismerje azokat a veszélyeket, amelyeket a tanult kémiai anyagok jelenthetnek, tartsa be kezelésük, tárolásuk szabályait.
- Tudja, hogy a vásárolt termékek használata előtt mindig el kell olvasni a használati utasítást és azt maradéktalanul be kell tartani.

Elvárható követelmények ének 2. évfolyam végére

- Szívesen és örömmel vegyenek részt az énekórai munkában, a közös éneklésekben, ritmikai, dallami és fantáziafejlesztő játékokban.
- Szerezzenek ismereteket a gyermekdalok és -játékok körében.
- Ismerjék fel a többször hallott felvételek alapján környezetük hangjait, zajait, zörejeit. Vegyenek részt a közös mozgásos játékokban, fejlődjön mozgásuk és együttműködési képességük.

Elvárható követelmények 8. évfolyam végére

- Vegyenek részt örömmel az énekórákon, énekeljenek közösen, vállalkozzanak egyéni éneklésekre is.
- Válasszanak kedvenc dalokat, törekedjenek a tanult előadásmód megjelenítésére a dalok éneklése során.
- Fejezzék ki és fogalmazzák meg a tanult dalok élményvilágát, hangulatát.
- Vegyenek részt többszólamú gyakorlatokban, éneklésekben, a közös rögtönzésekben, vállalkozzanak egyéni hangszeres és/vagy énekes rögtönzésekre is.
- Gyakorolják tanári segítséggel a különféle kották írását-olvasását a tanult formákban.
- Fejlődjön zenei hallásuk, ismerjék föl a többször hallott nép- és műzenei szemelvényeket.
- Legyenek képesek hosszabb terjedelmű zenei részletek figyelemmel kísérésére, elemzésére, adott szempontok alapján.

Elvárható követelmények rajz 2. évfolyam végére

Tudjon megfigyelni formákat, azokat nagyság szerint rendezni.

- Tudja a tárgyak helyét, helyzetét segítségnyújtással meghatározni.
- Tudja megkülönböztetni a sík- és térformákat. Tudja megnevezni, ábrázolni a szabályos, szabálytalan, valamint a szögletes-íves, szögletes-gömbölyű és szimmetrikus formákat.
- Értse meg a tankönyv ábráit, az egyszerű eligazító táblákat, piktogramokat.
- Értelmezze az egyszerű arckifejezéseket, gesztusokat.
- Tudjon szabadon képet alakítani élmény alapján festéssel, rajzzal.
- Tudja kifejezni az évszakokhoz kapcsolódóan az időjárás egyszerű jelenségeit a képalkalakitásaiban.
- Tudjon tárgyakat készíteni papírból, agyagból.

Elvárható követelmények rajz 4. évfolyam végére

- A tanuló ismerje a vizuális alapelemek egyszerű rendszereit (vonalfajták, formák, színritmusok).
- Ismerje a vizuális alapelemek viszonyait (irány, arány, kompozíció, hangsúlyozás).
- Válgon gyakorlattá az egyes vizuális elemek használatában. Fejlődjön érzelmi világa és kreativitása.
- Tudjon képet alkotni az időjárás, az évszakok hangulatának kifejezésével, a téri viszonylatok spontán rögzítésével.
- Legyen képes egyszerű vizuális ritmusok létrehozására.
- Tudjon megfigyeléseket tenni és azokat megfogalmazni a természeti környezet vizuális jellemzőire vonatkozóan.
- Tudjon a megismert anyagokkal tárgyakat készíteni.
- Értse a legegyszerűbb vizuális jelzéseket.

- Ismerje a vonal- és foltképzési technikákat.
- Legyen képes tárgykészítés céljából forma- és színritmusok létrehozására.
- Biztosan ismerje a térbeli viszonylatokat a téri szerkezetek létrehozásakor.
- Ismerjen fel cselekvéssort képeken.
- Ismerjen fel tárgyakat két nézete alapján.
- Legyen képes látvány hatására képet alkotni.
- Tudjon látvány alapján tárgyakat segítséggel, szóban elemezni, összefüggéseket rávezetéssel felfedezni.

Elvárható követelmények 6. évfolyam végére

- Tudjon adottságai függvényében egyszerűbb vizuális problémákra, emocionális késztetésekre kreatívan reagálni.
- Szerezzen tapasztalatokat a vizuális kifejező elemek változatos felhasználhatóságáról a folt, a vonal, a felületek kapcsolatában.
- Ismerje a komponálás néhány fontos eszközét (vonaltvastagság, szín, elhelyezés).
- Tudjon ritmikus kompozíciókat létrehozni.
- Legyen képes egyszerű formák látványszerű ábrázolására.
- Fejlődjön képi kifejezése irodalmi és zenei élmények hatására (festés, rajzolás és plasztikus alakítások).
- Tudjon – a tárgyalató folyamat lépéseinek betartásával – a megismert anyagokból egyszerű tárgyakat készíteni.
- Legyen jártas az összetettebb síkbeli alkotások létrehozásában.
- Tudatosan alkalmazza térábrázolásaiban a térjelzéseket (közel, távol, takarás).
- Szerezzen tapasztalatokat az egyszerű tárgyak szerkezetéről.

Legyen képes – szabadon választott technikával – művészeti és személyes élményei képi kifejezésére

Elvárható követelmények 8. évfolyam végére

- Használja tudatosan a vizuális nyelv elemeit.
- Ismerje a mértani térformák legfontosabb tulajdonságait és tudja azokat felhasználni térelemzéshez, térképezéshez.
- Alkalmazza a fény-árnyékot a plasztikus formák megjelenítésében.
- Legyen képes művészeti élmény hatására kifejező alkotásokat készíteni térben vagy síkban.
- Legyen képes egyszerű mértani testek látványszerű ábrázolására.
- Tudjon embert ábrázolni modell után. Legyen ismerete az ember méreteiről, arányairól.
- Ismerje fel a műalkotásokon a kompozíció legfontosabb eszközeit.
- Használja tudatosan képalakításain a vizuális kifejezőelemeket.
- Legyen képes egyszerű plakátok megtervezésére és kivitelezésére.
- Legyen képes művészeti élmény vizuális kifejezésére a tanult kompozíciós eszközök felhasználásával.

- Legyen nyitott az esztétikai közlésre és befogadására.
- Tudjon értékítéleteket hozni természeti és mesterséges környezetének esztétikájára vonatkozóan.
- Legyen jártas a környezet alakításában, a tárgykészítésben használatos egyszerű eszközök, szerszámok használatában.
- Legyen ismerete a tárgyi környezet és az életmód összefüggéseiről.

Elvárható követelmények technika 4. évfolyam végére

Fokozódó önállóság az önkiszolgáló tevékenységben.

- Szabálykövető magatartás az étkezésben, az egyéni fejlettségnek megfelelő feladatok elvégzésében, a munka elfogadásában.
- A megfigyelt anyagok felismerése, megnevezése, tapasztalatok, ismeretek felhasználása az egyszerű megmunkálásban, a megismert eszközök balesetmentes használata.
- Egyszerű modell, rajz alapján építés, térrendezés.
- A gyalogos közlekedés szabályainak ismerete.

Elvárható követelmények technika 6. évfolyam végére

- A természeti, társadalmi és a technikai környezet megfigyeléséből, elemzéséből gyűjtött tapasztalatok értelmezése, felhasználása egyszerű feladathelyzetben, anyagok megmunkálásában, eszközök használatában.
- Az épített környezet megnevezése, önálló tervezés, építés kockák, dobozok, szerelőelemek felhasználásával.
- A gyalogos közlekedés szabályainak betartása jártasság szinten, gyakorlottság a tömegközlekedésben (egyéni fejlettség szerint). Szabálykövető magatartás.
- Kulturált együttműködés, részvétel életkorának, állapotának megfelelő közösségi munkában, a családi munkamegosztásban, házimunkában.
- A tanult, a begyakorolt életviteli szokások alkalmazása konkrét helyzetekben: ruházkodás, tisztálkodás, táplálkozás, takarékoság, tisztaság, rend megőrzésében.

Elvárható követelmények technika 8. évfolyam végére

- A technikai környezet megfigyeléséből, elemzéséből gyűjtött tapasztalatok, ismeretek felhasználása az élethelyzetekben, feladatok, problémahelyzetek megoldásában.
- Az egészséges élethez, az önellátáshoz, életmódhoz szükséges ismeretek elsajátítása, a szabályok, szokások betartása.
- Egyszerű műveletek, feladatok elvégzése rajzok, tervek, munkamenet (algoritmus) szerint – önállóan.
- Balesetmentes eszközhasználat.
- Az anyagtakarékosság, az anyag–forma–funkció egységének ismerete, gyakorlati alkalmazás. Egyszerű tárgykészítés az ismert anyagokból.
- Biztonságos gyalogos közlekedés, tájékozottság a tömegközlekedésben, az információszerzésben. Szabálykövető magatartás.

Elvárható követelmények testnevelés 2. évfolyam végére

A tanuló tartsa be a biztonsági szabályokat.

- Értse az órán elhangzó utasításokat és szakkifejezéseket, ezeknek megfelelően cselekedjen.
- Legyen képes alkalmazni a tanult sorakozási formákat, alakzatokat, menetgyakorlatokat.
- Tudja végrehajtani a bemelegítő gyakorlatokat bemutatás után.
- Legyen képes gyors indulásokra, irány- és iramváltásokra futásgyakorlataiban.
- Érzékelje a távolba és a célba dobás különbségét.
- Különböztesse meg mozgásában a magasba és a távolba ugrást.
- Tudja összekapcsolni és irányítással végrehajtani a tanult talajtornaelemeket.
- Ismerje, illetve alkalmazza a labda birtokbavételének és továbbításának egyszerű kéz- és lábtechnikai megoldásait.
- Ismerje a tanult játékok nevét, tanári segítséggel idézze fel és tartsa be a játékszabályokat.

Elvárható követelmények testnevelés 4. évfolyam végére

- A tanuló értse meg és hajtsa végre az utasításokat menetgyakorlatok közben.
- Törekedjen a tanult mozgásformák, gyakorlatok esztétikus, koordinált végrehajtására.
- Növekedjen az egyéni teljesítménye növekedjen.
- Tudjon egyenletes iramban 4-6 percig futni vagy futómozgást tartalmazó tevékenységet végezni.
- Törekedjen a maximális futósebesség elérésére rövidtávon, majd a sebesség minél hosszabb ideig történő tartására.
- Tudjon állórajtból indulni, ugrásoknál elrugaszkodásra hangsúlyt helyezni.
- Növekedjen a célba dobásoknál a találatszám, távolba dobásoknál az egyéni eredmény.
- Tudjon a tanult talajtornaelemekből összeállított egybefüggő talajgyakorlatot végrehajtani tanári segítséggel.
- Tudjon egyfajta szekrényugrást végrehajtani, segítségnyújtás mellett elvégezni.
- Alkalmazkodjon a labda méretéhez, súlyához, a repülő labda útjához, ívéhez, irányához, sebességéhez.
- Alkalmazzon egy számára megfelelő labdafogást, elkapást, birtoklást feladathelyzetben és játéokban.
- Tudjon a játékhelyzetnek megfelelően helyezkedni, viselje el játék közben a kudarokat.
- Tudjon a mellig érő vízben biztonságosan mozogni.

Elvárható követelmények testnevelés 6. évfolyam végére

- A tanuló hajtsa végre a tanult órászervezést segítő rendgyakorlatokat, értse az utasításokat, vezényszavakat.
- Legyen képes 4 ütemű gimnasztikai gyakorlatokat eszközzel végrehajtani.
- Tudjon a távolságnak megfelelően gyorsan és kitartóan futni 6-8 percig.

- Sajátítsa el az ugrások sajátos mozgásösszetevőit – alkalmazza azokat fejlettségének megfelelően.
- Tudja a hajító mozdulatot pontosan kivitelezni.
- Törekedjen az elsajátított gyakorlatok összefüggő, biztos végrehajtására.
- Törekedjen az ugrásoknál a bátor nekifutásra, az erőteljes elrugaszkodásra, az esztétikus kivitelezésre.
- Fejlődjön a statikus, dinamikus és egyensúlyozó képessége.
- Alkalmazza a labda birtokbavételének és kézzel, lábbal történő továbbításának legegyszerűbb változatait.
- Tudja játék közben is alkalmazni a tanult technikai elemeket.
- Tudjon játék közben tartósan figyelni, összpontosítani és gyorsan reagálni.
- Legyen képes mellúszással úszni.

Elvárható követelmények testnevelés 8. évfolyam végére

- A tanuló lássa be a tanult rendgyakorlatok szükségességét, megfelelő önfegyellemmel hajtsa végre az utasításokat.
- Legyen képes bemelegítésre alkalmas 8-10 gimnasztikai gyakorlat önálló elvégzésére.
- Ismerje és alkalmazza a legfontosabb testtartást javító gyakorlatokat tanórán kívül is. Tudjon 6-8 percig kitartóan futni.
- Ismerje és alkalmazza az ugrásoknál az energikus elugrást, a légmunka fontosságát, a biztonságos talajérést.
- Fejlődjön a hajítás és a lökés mozdulata, egyéni teljesítménye.
- Mutasson be 3-6 elemből álló összefüggő talajgyakorlatot (tanári segítséggel).
- Növekvő biztonsággal uralja testhelyzetét labilis egyensúlyi helyzetben.
- Legyen gyakorlott két sportjátékban, ismerje és tudja betartani a szabályokat.
- Tanúsítson megfelelő önfegyelmet, önuralmat, sportszerű magatartást játék közben.
- Ismerjen két úszástechnikát és legyen képes folyamatos úszásra.

Tudjon alkalmazkodni az időjáráshoz szabadtéri sporttevékenység közben

Tankönyvek, tanulási segédletek a pszichés fejlődés zavarainak terápiájához

Csabay Katalin: Lexi

Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Budapest, 2005.

Csabay Katalin: Lexi iskolás lesz

Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Budapest, 2005.

Marosits Istvánné: Tudod-e?

Logopédiai GMK. Budapest, 2005.

Gyenei Melinda – Szautner Jánosné: Nebuló – Látom, hallom, csinálom, TUDOM!

Nevelési Tanácsadó. 1995. Szolnok

Rosta Katalin: Színezd ki... és rajzolj te is!

Göncöl Kiadó. Budapest, 2005. Postafiók 351.

Rosta Katalin: Színezd ki... és számolj te is!

- Göncöl Kiadó. Budapest, 2005. Postafiók 351
- Meixner Ildikó: Játékház tankönyvcsalád
- Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Budapest, 2005.
- Meixner Ildikó: Betűkészlet
- Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Budapest, 1999.
- Meixner Ildikó: Én is tudok olvasni
- Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Budapest
- Adorján Katalin: Gyakorlóanyag dyslexiás gyermekek részére I–II.
- Meixner Alapítvány, 1999.
- Szebényiné Nagy Éva: Böngésző
- Logopédiai Kiadó. Budapest, 2005.
- Besztercei Enikő: Másképp
- Logopédiai Kiadó. Budapest, 2004.
- Kárpáti Tamásné – Tasnádyné Pap Zsuzsanna – Vajda Sándorné: Betűről betűre Krónika
- Nova Kiadó. Budapest, 2003.
- Kovács Györgyné – Szebényiné Nagy Éva – Torda Ágnes: Mondd ki, írd le, törd a fejed!
- Tankönyvkiadó. Budapest, 1992.
- Dékány Judit: I. kép- és szöveggyűjtemény számolni tanuló gyermekeknek
- Logopédiai Kiadó. Budapest, 2003.
- Dékány Judit: Mit gondolsz? 1–3.
- Logopédiai GMK. Budapest, 2003